

# Zámer národného projektu<sup>1</sup>

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“): Rozvojové tímy II.

Žiadateľ<sup>2</sup>:

|                     |                                                                 |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Obchodné meno/názov | Úrad vlády SR – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity |
| Právna forma        | Rozpočtová organizácia (ostatný ústredný orgán štátnej správy)  |
| Sídlo               | Námestie slobody 2899/1, 813 70, Bratislava                     |
| IČO                 | 00151513                                                        |

Poskytovateľ: Úrad vlády SR

Partner, ktorý sa bude zúčastňovať na implementácii aktivít NP (ak je to relevantné)

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Obchodné meno/názov                                                                          | n/a |
| Právna forma                                                                                 | n/a |
| Sídlo                                                                                        | n/a |
| IČO                                                                                          | n/a |
| Zdôvodnenie potreby partnera NP <sup>3</sup>                                                 | n/a |
| Kritériá pre výber partnera <sup>4</sup>                                                     | n/a |
| Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít?<br>Ak áno, na akom základe? | n/a |

V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

Sumárne informácie o NP

|                                                                                      |                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)                                                 | 33 262 278,61 €                                                                                                                                             |
| Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja, resp. celé územie Slovenskej republiky) | Banskobystrický kraj, Košický kraj, Nitriansky kraj, Prešovský kraj, Trenčiansky kraj, Trnavský kraj, Žilinský kraj                                         |
| Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)                              | V zmysle Atlasu rómskych komunít 2025: <ul style="list-style-type: none"><li>- obyvatelia MRK,</li><li>- obyvatelia v sídlach s prítomnosťou MRK.</li></ul> |
| Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity <sup>5</sup>      | áno                                                                                                                                                         |

<sup>1</sup> Formulár zámeru NP predstavuje minimálny obsahový štandard, ktorý je poskytovateľ oprávnený dopĺňať a rozširovať na základe svojich potrieb.

<sup>2</sup> Uviesť aj názov sekcie, ak je to relevantné. Žiadateľom je osoba, ktorá žiada o poskytnutie príspevku do nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku alebo právoplatnosti rozhodnutia podľa § 13 ods. 2 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, alebo osoba, ktorá predkladá zámer NP.

<sup>3</sup> Pod partnerom sa rozumie partner ako je definovaný v § 3, písm. t) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

<sup>4</sup> Uvedte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli kritériá zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

<sup>5</sup> Zo zoznamu sa vyberie:

- "áno" – ak, projekt bude financovaný výhradne z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity (ďalej len „MRK“) uvedenej v Programe Slovensko,

## Začlenenie národného projektu v štruktúre Programu Slovensko<sup>6</sup>

|                                             |                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Cieľ politiky súdržnosti<sup>7</sup></b> | 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv                                                                                                             |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
| <b>Priorita</b>                             | 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít                                                                                                                                                           |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
| <b>Špecifický cieľ</b>                      | ESO4.10 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia                                                                                               |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opatrenie (ak relevantné)</b>            | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
|                                             | Vyberte položku.                                                                                                                                                                                  |
| <b>Súvisiace typy akcií<sup>8</sup></b>     | Zabezpečovanie integrovaného komplexného prístupu so zameraním na zlepšovanie životných podmienok a s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov lokalít, ktoré sú uvedené v Atlase RK |

### Zákonné požiadavky

**§ 23 ods. 3 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

#### 1. Dôvod určenia prijímateľa NP<sup>9</sup>

*Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkazom na Program Slovensko, v ktorom je priamo uvedený prijímateľ; odkazom na platné predpisy, podľa ktorých má prijímateľ osobitné, jedinečné / unikátne kompetencie na implementáciu aktivít NP priamo zo zákona; odkazom na národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP a pod.).*

Národný projekt (ďalej „NP“) nadväzuje na úspešne realizovaný národný projekt Rozvojové tímy I. (ďalej „NP RT I.“), ktorý sa realizoval od septembra 2023 v 60 zapojených obciach. Využitie formátu

- "nie" - ak, projekt nebude v žiadnej miere financovaný z alokácie so špecifickým určením pre MRK uvedenej v Programe Slovensko,
- "častočne" – ak, projekt bude z časti financovaný z alokácie so špecifickým určením pre MRK uvedenej v Programe Slovensko.

<sup>6</sup> V prípade zámeru NP, ktorý sa plánuje financovať z viacerých cieľov politiky súdržnosti / priorít / špecifických cieľov / opatrení sa vyberú zo zoznamu viaceré položky.

Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Rámec implementácie fondov a metodický dokument č. 2 riadiaceho orgánu pre Program Slovensko neobmedzujú, resp. nevylučujú možnosť spojiť dva schválené zábery národných projektov do jednej výzvy, resp. na jeden schválený záber národného projektu vyhlásiť dve výzvy na predloženie národných projektov. V takýchto prípadoch bude riadiaci orgán posudzovať výzvu tak, aby boli splnené všetky parametre schváleného/schválených záberu/záberov národného projektu berúc na zreteľ povolené odchýlky.

<sup>7</sup> V prípade Fondu na spravodlivú transformáciu sa vyberie "-".

<sup>8</sup> V súlade s informačným monitorovacím systémom.

<sup>9</sup> V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

NP sa potvrdilo ako efektívne, pretože celá administratívna záťaž pri realizácii projektu bola prenesená na žiadateľa NP, ktorým bol Úrad vlády SR/ Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej „ÚSVRK“) je poradným orgánom vlády SR, ktorému v súlade so štatútom vyplýva kompetencia plniť úlohy zamerané na riešenie záležitostí rómskych komunít, realizovať systémové opatrenia na zlepšenie postavenia obyvateľov rómskych komunít a ich integráciu do spoločnosti. ÚSVRK plní úlohy v oblasti tvorby, realizácie a koordinácie efektívnejších politík a v oblasti realizácie systémových opatrení zameraných na prevenciu sociálneho vylúčenia rómskych komunít a na podporu ich začleňovania do spoločnosti.

ÚSVRK je priamo určeným prijímateľom Programu Slovensko 2021 – 2027 (ďalej „Program Slovensko“) pre koordinovanie a riadenie integrovaných ESF+ a EFRR investícií s hlavným cieľom zlepšenia inklúzie a urýchlenia socioekonomického rozvoja marginalizovaných rómskych komunít. ÚSVRK pôsobí ako koordinačný orgán implementácie Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 181/2021 ako rámcový strategický dokument definujúci smerovanie verejných politík v prioritných oblastiach vzdelávania, bývania, zamestnanosti, zdravia a boja s protirómskym rasizmom a podpory participácie.

ÚSVRK ako samostatná organizačná zložka Úradu vlády SR (ďalej „ÚV SR“), v zmysle Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, zodpovedá za implementáciu NP RT I. v pilotnej fáze s cieľom zabezpečenia cielených intervencií prostredníctvom komplexného integrovaného prístupu s úzkym prepojením so Stratégiou pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 a jej akčnými plánmi.

ÚSVRK, v súlade s Programom Slovensko vytvára, koordinuje a metodicky riadi vo vybraných obciach rozvojové tímy od septembra 2023. V rámci pokračovania NP RT II. je postavenie ÚSVRK ako prijímateľa jedinečné a opodstatnené najmä z dôvodu zabezpečenia kontinuity pilotných programov, nadviazania na dosiahnuté výsledky a ďalšieho rozvoja už etablovaného modelu integrovaných intervencií. Pilotná fáza projektu preukázala schopnosť ÚSVRK efektívne implementovať komplexné opatrenia na území zapojených obcí, budovať partnerstvá a nastavovať funkčné mechanizmy spolupráce na lokálnej úrovni. Pokračovanie projektu tak umožňuje prehĺbenie dopadov intervencií, stabilizáciu rozvojových tímov a predchádzanie prerušeniu podpory v cieľových komunitách.

ÚSVRK zároveň disponuje sieťou regionálnych kancelárií, čím zabezpečuje priamu implementáciu, koordináciu a monitorovanie politík na lokálnej, regionálnej aj národnej úrovni. Na medzinárodnej úrovni plní úlohu národného kontaktného bodu pre monitorovanie a hodnotenie plnenia strategického rámca pre integráciu Rómov.

Z hľadiska efektívnosti a hospodárnosti je zachovanie ÚSVRK v pozícii prijímateľa kľúčové, keďže disponuje:

- existujúcimi odbornými a administratívnymi kapacitami,
- vybudovanou sieťou rozvojových tímov a lokálnych partnerstiev,
- detailnou znalosťou cieľových komunít a ich potrieb,
- skúsenosťami s implementáciou národných projektov financovaných z fondov EÚ.

NP RT II. predstavuje logické pokračovanie už zavedeného a funkčného modelu, pričom ÚSVRK zabezpečuje jeho ďalší rozvoj, zvyšovanie kvality intervencií a ich systematické ukotvenie v rámci verejných politík. Realizácia projektu pod gesciou ÚSVRK zároveň umožňuje efektívnejšie napĺňanie cieľov Partnerskej dohody Slovenskej republiky 2021 – 2027 a posilňuje dlhodobú udržateľnosť dosiahnutých výsledkov.

## 2. Odôvodnenie využitia NP

*Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu.*

Realizácia NP RT II. je zameraná na zlepšenie sociálno-ekonomickej integrácie MRK a vyžaduje si systematický, koordinovaný a metodicky jednotný prístup. Veľký počet, najmä menších obcí, nedisponuje dostatočnými finančnými ani personálnymi kapacitami na iniciovanie a riadenie komplexných zmien bez jednotného metodického riadenia. Obmedzená dostupnosť kvalifikovaných odborných kapacít na lokálnej úrovni by mohla negatívne ovplyvniť kvalitu a efektívnosť implementácie aktivít. Realizácia projektu formou NP umožní zabezpečiť jednotné metodické riadenie, koordináciu, monitorovanie a hodnotenie aktivít vo všetkých zapojených obciach. Centrálné riadenie zároveň prispeje k zníženiu rizika vzniku neoprávnených výdavkov a k hospodárnemu využívaniu finančných prostriedkov. Žiadateľ disponuje kvalifikovaným personálom a sieťou regionálnych koordinátorov, čo vytvára predpoklady pre efektívnu implementáciu projektu.

Kľúčovým nástrojom implementácie NP RT II. bude využívanie a ďalší rozvoj existujúcich metodík a manuálov vytvorených v rámci NP RT I., ktoré stanovujú postupy pri realizovaní aktivít a poskytovaní intervencií. Tieto metodické východiská budú v rámci NP RT II. priebežne aktualizované na základe aplikačnej praxe a potrieb zapojených obcí. Zároveň bude v projekte naďalej pôsobiť koordinovaná sieť tímu NP RT II., ktorá zabezpečí koordináciu implementovaných aktivít na úrovni zapojených obcí. Dôraz bude kladený na zvyšovanie kvality, efektívnosti a dopadu realizovaných aktivít a intervencií.

Počas implementácie NP RT I. sa vytvorili Centrá Rozvojových tímov (ďalej "CRT"), ktoré predstavujú bezpečný, dostupný a dôveryhodný priestor pomoci a podpory pre všetkých obyvateľov bez rozdielu. CRT sa stali stabilným miestom pre odborné poradenstvo, vzdelávacie aktivity, komunitnú podporu aj riešenie každodenných problémov rodín, detí, mládeže, seniorov a ďalších skupín obyvateľov.

Výstupom NP RT II. bude najmä stabilizácia, rozvoj a prehĺbenie fungovania CRT v, CRT budú ďalej rozvíjané ako komunitné body poskytujúce podporu, informácie, integrovanú pomoc reagujúcu na potreby obyvateľov komplexným prístupom. Súčasne bude výstupom projektu aktualizácia metodických postupov vychádzajúcich z príkladov dobrej praxe z NP RT I., ako aj posilnenie kapacít členov RT systematickým a odborným vzdelávaním, čo prispeje k stabilite činností CRT a poskytovaniu adresnej pomoci obyvateľom sídelných komunít..

CRT budú zároveň zohrávať významnejšiu úlohu v oblasti aktivizácie obyvateľov, podpory participácie a rozvoja čím sa ďalej posilní ich funkcia ako nástroja na podporu sociálnej súdržnosti v zapojených obciach. Súčasťou výstupov bude aj zlepšená koordinácia a prehĺbenie sieťovania rôznych inštitúcií pôsobiacich na lokálnej úrovni, vrátane samospráv, pracovníkov RT a samotných obyvateľov, ako aj zvýšená miera zapojenia cieľových skupín do spoločenského života a občianskej participácie. Realizáciou NP dôjde k prehĺbeniu pozitívnych zmien v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, bývania a sociálnej inklúzie v zapojených obciach. Výstupy NP budú zároveň využiteľné pri ďalšom rozvoji a nastavovaní miestnych politík v oblasti sociálnej inklúzie, a to najmä na základe skúseností z implementačnej praxe a identifikovaných potrieb v zapojených obciach.

### 3. Zdôvodnenie vylúčenia „súťažného postupu“ výberu projektu prostredníctvom výzvy

*Zdôvodnite, prečo je vhodnejšie realizovať NP ako využitie „súťažného postupu“ prostredníctvom výzvy (napr. porovnanie oboch spôsobov realizácie projektu, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie štandardov kvality a pod.).*

Realizácia intervencií zameraných na adresnú a systematickú podporu MRK si vyžaduje systematický, koordinovaný a metodicky jednotný prístup. V záujme zvýšenia efektivity využitia finančných prostriedkov EÚ v oblasti podpory sociálno-ekonomickej integrácie MRK budú aktivity projektu realizované prostredníctvom jednotne riadeného NP, a nie prostredníctvom viacerých dopytovo-orientovaných projektov s riadením aktivít na úrovni zapojených obcí.

V prípade realizácie týchto aktivít prostredníctvom dopytovo-orientovaných projektov existuje zvýšené riziko rozdielnej kvality poskytovaných intervencií, nejednotného metodického prístupu a nižšej miery koordinácie medzi zapojenými subjektami, čo môže negatívne ovplyvniť dosiahnutie očakávaných výsledkov.

Významným limitujúcim faktorom je aj skutočnosť, že menšie obce často nedisponujú dostatočnými finančnými ani personálnymi kapacitami na iniciovanie a riadenie komplexných zmien. ÚSVRK disponuje odbornými kapacitami, detailnou znalosťou prostredia cieľových komunít a dlhodobou spolupracuje s miestnymi samosprávami. Zároveň má skúsenosti s implementáciou obdobných NP. Skúsenosti ÚSVRK z implementácie projektov v predchádzajúcom období potvrdzujú, že realizácia rozsiahlych intervencií vo viacerých oblastiach je efektívnejšia pri zabezpečení jednotného metodického riadenia jedným subjektom.

Navrhovaný NP RT II. umožní zabezpečiť jednotné fungovanie RT vo všetkých zapojených obciach, vrátane metodického usmerňovania, koordinácie, monitorovania a priebežného hodnotenia ich činnosti. V prípade dopytovo-orientovaného prístupu by takáto komplexnosť a jednotnosť nebola garantovaná, keďže zapojenie obcí a rozsah intervencií by záviselo od individuálnych žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej „ŽoNFP“).

Navrhované riešenie vychádza z posilnenia vlastných personálnych kapacít žiadateľa a z využitia regionálnej štruktúry zamestnancov, vrátane regionálnych koordinátorov, koordinátora aktivít, konzultantov a odborných garantov aktivít pôsobiacich aj priamo v teréne. Tento prístup zabezpečí efektívnejšiu koordináciu RT, vyššiu kvalitu poskytovaných intervencií a schopnosť flexibilne reagovať na meniace sa potreby cieľovej skupiny.

Realizácia NP je v porovnaní so súťažným postupom prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vhodnejšia aj z hľadiska efektívnosti a hospodárnosti. Dopytovo-orientovaný prístup vedie k nejednotnosti intervencií, vyššej administratívnej záťaži a k riziku nerovnomerného pokrytia jednotlivých programov pre zapojené cieľové skupiny. V prípade realizácie aktivít prostredníctvom dopytovo-orientovaných projektov existuje riziko nejednotného metodického prístupu a nedostatočnej miery koordinácie RT. Uvedené faktory môžu negatívne ovplyvniť dosahovanie očakávaných výsledkov vzhľadom na početnosť cieľovej skupiny a komplexnosť riešených problémov.

Naopak, NP umožňuje centralizované riadenie, jednotné metodické usmerňovanie a systematické monitorovanie aktivít a dosahovaných výstupov. Forma NP zároveň prináša zníženie administratívnej záťaže (jedno konanie o ŽoNFP, nižšia implementačná náročnosť), umožňuje flexibilnejšie reagovať na potreby cieľovej skupiny a podporuje efektívnu realizáciu projektových aktivít. Zároveň vytvára

podmienky pre jednotné riadenie, metodické usmerňovanie a stabilné fungovanie RT v zapojených obciach, čím prispieva k zvýšeniu kvality poskytovaných intervencií a ich dlhodobej udržateľnosti.

Navrhovaný zámer NP RT II. predstavuje pokračovanie a nadväznosť na realizovanú pilotnú fázu, pričom jeho cieľom je prehĺbenie dopadu už realizovaných intervencií, posilnenie ich kvality a udržateľnosti a ďalší rozvoj systematického prístupu k podpore MRK. NP RT II. bude zameraná na stabilizáciu a rozvoj RT, zefektívnenie ich činnosti a zvýšenie kvality poskytovanej podpory v zapojených obciach, pričom zároveň prináša inovatívne prístupy v práci s cieľovou skupinou.

#### **4. Uplatnenie princípu partnerstva pri príprave zámeru národného projektu**

*V prípade uplatnenia princípu partnerstva pri príprave zámeru NP<sup>10</sup> podľa článku 8 NSU, uveďte v tejto časti informáciu o partneroch, ktorí sa na jeho príprave podieľali.*

*Za partnerov zapojených do prípravy zámeru národného projektu sa považujú:*

- *regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy;*
- *hospodárskych a sociálnych partnerov;*
- *subjekty, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť;*
- *v náležitom prípade výskumné organizácie a univerzity.*

*Ak nezapojíte do prípravy zámeru NP niektorého z partnerov podľa článku 8 nariadenia o spoločných ustanoveniach<sup>11</sup>, zdôvodnite ich nezapojenie. V prípade, ak ste princíp partnerstva pri príprave zámeru NP uplatnili, uveďte informáciu zapojení v tejto časti.*

Participatívny proces prebiehal od 3. štvrtroka 2025 do marca 2026, pričom jeho cieľom bolo zabezpečiť čo najširšie zapojenie relevantných aktérov do prípravy zámeru NP a nastavenia jeho kľúčových parametrov. Proces pozostával z viacerých foriem zapojenia a participácie, do ktorých sa zapojili rôzne skupiny aktérov, najmä zástupcovia obcí, členovia rozvojových tímov, zamestnanci ÚSVRK, ako aj predstavitelia rôznych sektorov (sociálna oblasť, vzdelávanie, zdravie). Participácia prebiehala prostredníctvom pracovných skupín, regionálnych stretnutí, tematických diskusií a interných konzultácií, čo umožnilo zachytiť široké spektrum skúseností z terénu, identifikovať kľúčové potreby cieľových skupín a zároveň formulovať návrhy na efektívnejšie a realistickejšie nastavenie NP RT II.

Pracovné skupiny tímu NP RT I. (október 2025 – január 2026)

Tím NP RT I. bol rozdelený do 4 pracovných skupín podľa organizačného členenia výkonu – 4 odborní garanti aktivít, 12 regionálnych koordinátorov a 7 členov cestujúceho tímu. Tento prístup umožnil prepájanie rôznych uhlov pohľadov a skúseností, čo prispelo k komplexnejšiemu pohľadu na nastavenie a fungovanie NP. Rozvojové tímy. V rámci diskusií sa podarilo identifikovať kľúčové bariéry implementácie, a to na personálnej, administratívnej aj systémovej úrovni, pričom súčasťou výstupov boli aj konkrétne návrhy na zjednodušenie procesov a posilnenie metodickej podpory. Pravidelné stretnutia pracovných skupín prebiehali v období od októbra 2025 do januára 2026, pričom v priebehu januára až februára 2026 boli výstupy z jednotlivých pracovných skupín vyhodnotené a následne

<sup>10</sup> Zapojenie, resp. nezapojenie partnera ako je definovaný v § 3, písm. t) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do implementácie projektu nie je predmetom vyplňania tejto časti zámeru NP.

<sup>11</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia (ďalej len „NSU“).

zapracované do návrhu parametrov NP Rozvojové tímy. Analýza výstupov z pracovných skupín predstavovala dôležitý podklad pre nastavenie zmien v NP RT II.

Dotazníkový prieskum medzi užívateľmi NP T I. (február 2026)

V súvislosti s prípravou zámeru národného projektu II. fázy národného projektu bol v 60 zapojených obciach zrealizovaný dotazníkový prieskum zameraný na zhodnotenie výsledkov a prínosov projektu z pohľadu jeho užívateľov, ako aj na získanie podnetov a návrhov na zlepšenie a zefektívnenie intervencií pre NP RT II. druhú fázu projektu. Všetky oslovené obce (100 %) deklarovali záujem pokračovať v projekte, pričom 60,7 % bez podmienok a 39,3 % s určitou podmienkou úpravy NP RT. Projekt je vnímaný ako prínosný najmä v oblasti práce s deťmi (88,5 %), stabilizácie rodín (75,4 %) a znižovania zadlženosti (70,5 %). Pozitívne dopady sú aj v oblasti vzťahov v obci, rodičovských zručností a rozvoja komunitného života. NP RT Np Rt II. si podľa zapojených užívateľov vyžaduje úpravy najmä v oblasti financovania paušálu, zjednodušenia administratívy, personálneho nastavenia a zloženia členov RT a posilnenia metodologickej podpory.

Panelová diskusia (február 2026)

V Jasove sa stretlo 98 členov RT z Prešovského a Košického kraja, aby spoločne vyhodnotili doterajšie pracovné postupy a nastavili ďalšie smerovanie podpory v komunitách. V rámci stretnutia boli hodnotené realizované aktivity, identifikované hlavné výzvy najmä v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a bývania a zároveň formulované konkrétne odporúčania pre ďalšiu fázu projektu. Členovia RT sa vyjadrili aj k praktickým prekážkam výkonu RT, najmä v oblasti administratívnej záťaže, koordinácie aktivít a náročnej spolupráce s miestnymi aktérmi v niektorých lokalitách. Zároveň poukázali na potrebu systematického odborného vzdelávania a metodologickej podpory, ktoré sú nevyhnutné pre zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v komunitách. Odporúčania z panelovej diskusie boli zapracované do zámeru NP RT II. s cieľom zvýšiť efektivitu intervencií a ich dopad v území.

Pracovné stretnutia a okrúhle stoly (marec 2026)

V marci 2026 sa uskutočnilo viacero pracovných stretnutí so zapojenými obcami ako aj tematických okrúhlych stolov za účasti zástupcov ÚSVRK, ako aj relevantných subjektov z radov samospráv a mimovládneho sektora. Tieto stretnutia boli zamerané na identifikáciu kľúčových potrieb na území, zhodnotenie skúseností z implementácie NP RT I. a formulovanie východísk pre zabezpečenie jeho pokračovania.

Okrem pracovných stretnutí sa v online priestore uskutočnili aj 4 participatívne stretnutia - okrúhle stoly určené pre relevantné subjekty:

- dňa 19.3.2026 pre zástupcov Komisie pri Monitorovacom výbore Programu Slovensko pre MRK (zástupcovia ÚSVRK, KC menšín, MIRRI, MPSVR, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, ZMOS, MŽP SR, zaujmové združenie obcí Jekethane)
- dňa 23.3.2026 pre zapojených užívateľov
- dňa 31.3.2026 pre zástupcov Komisie pri Monitorovacom výbore Programu Slovensko pre MRK (zástupcovia ÚSVRK, EK, KC menšín, MIRRI, MPSVR, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, ZMOS, MŽP SR, zaujmové združenie obcí Jekethane)
- dňa 31.3.2026 pre zapojených užívateľov.

V rámci diskusií bol detailne predstavený a prerokovaný zámer národného projektu, vrátane jeho cieľov, plánovaných aktivít, spôsobu implementácie, a očakávaných dopadov a aktualizovaných kritérií výberu obcí do NP RT II. Zúčastnení aktéri mali možnosť vyjadriť svoje odporúčania pripomienky a návrhy, ktoré boli následne zapracované do návrhu zámeru národného projektu (nastavenie kľúčovania pracovných pozícií, flexibilita v zložení RT, kvalifikačné kritéria na pozície členov RT, rozsah aktivít, inovatívne prvky v prioritných oblastiach). Ďalšie odporúčania budú následne zapracované do interných dokumentov a manuálov (pracovná náplň niektorých pozícií členov RT a tímu NP RT II.).

Zástupcovia relevantných inštitúcií a občianskej spoločnosti budú zároveň zapojení do procesu pripomienkovania a schvaľovania zámeru národného projektu aj prostredníctvom Komisie pri Monitorovacom výbore Programu Slovensko pre MRK. Tento proces zabezpečí transparentnosť, odbornú diskusiu a participatívny prístup pri schvaľovaní predloženého zámeru národného projektu.

## Popis národného projektu

### 5. Východiskový stav

#### a. Uvedte východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP:

NP RT II. je plne v súlade so strategickými dokumentami a s legislatívou, ktorá rieši problematiku sociálnej inklúzie, predchádzaniu chudoby, predchádzania diskriminácie a zabezpečenia rovnakého zaobchádzania.

Základnými strategickými východiskovými dokumentami pre implementáciu aktivít NP sú:

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027;
- Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 (uznesenie vlády SR č. 181/2021 dňa 7. apríla 2021) a na ňu nadväzujúce Akčné plány;
- Odporúčanie Rady o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov č. 2021/C 93/01 z 12. marca 2021 ods. písm. f) a písm. i);
- Atlas rómskych komunít 2019 a pripravovaný Atlas rómskych komunít 2025;
- Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030;
- Akčný plán na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce v SR s výhľadom do roku 2030;
- Vymedzenie národných cieľov do roku 2030 v kontexte Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv;
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030;
- Národný akčný plán Európskej záruky pre deti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030;
- Metodický dokument k výpočtu hodnôt indikátorov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 (ÚSVRK 2022);
- Hodnotenie a monitorovanie Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 - Metodický dokument (ÚSVRK 2022).

NP RT II. nadväzuje najmä na:

- Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (AP 2016-2018). Bratislava: FSEV UK 2019;

- Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (AP 2019-2020). Bratislava: FSEV UK 2021;
- Hodnotenie implementácie národného projektu Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít II.: (ÚSVRK 2022);
- Hodnotenie implementácie národného projektu Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou MRK, II. Fáza (ÚSVRK 2022);
- Interné hodnotenie implementácie NP RT I.. (ÚSVRK 2025).

**b. Uvedte predchádzajúce výstupy z dostupných analýz, na ktoré nadväzuje navrhovaný zámer NP (štatistiky, analýzy, štúdie,...):**

Kľúčovým východiskom pre tvorbu predloženého zámeru národného projektu je analýza výstupov a výsledkov NP RT I. a rozvojových plánov obcí (ďalej "RPO") vypracovaných v NP RT I. , ktoré vznikli na základe systematického mapovania potrieb v zapojených obciach a stanovenia rozvojových priorít v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, bývania, sociálnej inklúzie a protirómskeho rasizmu. Tieto plány predstavujú dôležitý analytický a strategický podklad, ktorý reflektuje reálne potreby cieľovej skupiny a lokálne špecifiká jednotlivých obcí. Súčasťou RPO sú akčné plány, kde RT vymedzuje problémy a potreby danej lokality a zároveň stanovuje dlhodobé a krátkodobé ciele. V nadväznosti na stanovené ciele sú naplánované a následne realizované aktivity na mesačnej báze.

Predkladaný zámer národného projektu nadväzuje na analýzu nasledujúcich výstupov a výsledkov NP RT I. v jednotlivých prioritných oblastiach:

Významným prínosom v oblasti vzdelávania je posilnenie rodičovských zručností a rozvoj rodičovskej zodpovednosti, výsledkom čoho je zdravý psychomotorický aj sociálny vývin detí v 2 608 rodinách. Súčasne vznikol ucelený systém práce s deťmi a mládežou, zameraný na neformálne vzdelávanie na pravidelnej báze, občiansku participáciu a zmysluplné trávenie voľného času.

Dôležitým výsledkom je lepšia pripravenosť detí na vstup do materskej aj základnej školy a eliminácia adaptačných problémov, čo priamo súvisí s intenzívnou podporou rodín a pravidelnou prácou rozvojových tímov. Zároveň vnímame posilnenie spolupráce rodičov so vzdelávacími inštitúciami, čo vedie k efektívnejšej komunikácii, lepšej podpore detí a aktívnejšiemu zapájaniu rodičov do vzdelávacieho procesu.

Výsledkom je aj budovanie vzťahu k učeniu a posilňovanie vzdelávacích ambícií, eliminácia školského neúspechu a predčasného ukončenia povinnej školskej dochádzky, podpora pri zvyšovaní kvalifikácie. Okrem práce s rodinami, deťmi a mládežou boli realizované vzdelávacie aktivity pre seniorov so zameraním na elimináciu syndrómu osamelosti, podporu kognitívnych funkcií a posilnenie digitálnych zručností seniorov. Výsledkom je eliminácia osamelosti, aktívne starnutie a upevňovanie medzigeneračnej solidarity.

Realizácia projektu priniesla v oblasti zamestnanosti viacero významných výsledkov, ktoré prispeli k zlepšeniu sociálnej a ekonomickej situácie obyvateľov zapojených obcí. Klienti získali výraznú podporu pri vstupe na trh práce, pričom mnohým z nich sa podarilo zamestnať po prvý raz alebo po dlhšom období vylúčenia z trhu práce. Zamestnanie na trvalý pracovný pomer u 1 958 osôb a na dohodu u cca 800 osôb prinieslo rodinám stabilnejší príjem, čo viedlo k celkovej stabilizácii domácností a posilneniu ich sociálneho začlenenia.

Dôležitý výsledok predstavuje aj významný prínos rozvojových tímov pri zvyšovaní kvalifikácie nezamestnaných prostredníctvom individuálnych, skupinových aktivít, sprostredkovaní

rekvalifikačných kurzov a podpory pri externej forme štúdia. Výrazným výsledkom bola aj stabilizácia finančnej situácie u 2 286 osôb, ktoré využili dlhové poradenstvo a získali odbornú pomoc pri riešení zadlženosti, nastavovaní splátkových kalendárov a pri finančnom plánovaní. Zavedený komplexný systém riešenia problémov zadlženosti umožnil stovkám klientov zlepšiť hospodárenie domácnosti a získať lepšie podmienky pre udržateľné zamestnanie. Oddlženie klientov tak výrazne prispieva k znižovaniu rizika sociálneho vylúčenia a k ich stabilnejšiemu začleneniu na pracovný trh.

Realizované aktivity v oblasti bývania priniesli viditeľné a trvalé zlepšenia štandardu bývania a životného prostredia v zapojených obciach. Odstránenie viac ako 400 skládok odpadu a pravidelná práca s komunitou viedli k zvýšeniu záujmu obyvateľov o separovanie odpadu a k zodpovednejšiemu prístupu k udržiavaniu poriadku v okolí svojich domovov. Zveľaďovanie obydlií, realizované vo viac ako 1 600 domácnostiach, výrazne prispelo k bezpečnejšiemu, hygienickejšiemu a dôstojnejšiemu bývaniu rodín.

Zlepšenie platobnej disciplíny voči obci a poskytovateľom služieb súvisiacich s bývaním pomohlo predchádzať zadlžovaniu domácností a prispelo k stabilnejšiemu bývaniu. Včasná pomoc pri krízových situáciách, ako sú požiare či havárie, umožnila minimalizovať škody a zabrániť vzniku ešte vážnejších následkov. Celkovo aktivity RT prispeli k zvyšovaniu kvality života v obciach, čistote verejných priestranstiev a k upevňovaniu zodpovedného prístupu k bývaniu a životnému prostrediu.

Aktivity v oblasti protirómskeho rasizmu priniesli v niektorých obciach viditeľné výsledky v podobe zlepšenia vzťahov medzi obyvateľmi a posilnenia sociálnej súdržnosti v obciach. Preventívne a senzibilizačné podujatia podporili kvalitnejšiu komunikáciu, porozumenie a vzájomný rešpekt medzi ľuďmi. Zároveň zvýšili informovanosť o dôležitých témach a pomohli zmierňovať predsudky a napätie. Pravidelné komunitné fóra a fokusové skupiny sa stali účinným nástrojom participácie a umožnili obyvateľom aktívne vstupovať do riešenia lokálnych problémov. Posilnili partnerstvo medzi obyvateľmi, samosprávami, školami a ďalšími aktérmi a prispeli k prijímaniu opatrení, ktoré reflektujú reálne potreby komunity. Vďaka týmto procesom sa zlepšila atmosféra v obciach, zvýšila sa spolupráca medzi ľuďmi a vytvorili sa podmienky pre dlhodobý inkluzívny komunitný rozvoj.

Okrem výsledkov v prioritných oblastiach je významným prínosom NP posilnenie participácie obcí a ich schopnosti aktívne plánovať, realizovať a udržiavať rozvojové aktivity, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života obyvateľov a rozvoja obce. RT zohrávajú v tomto procese kľúčovú úlohu – okrem priamej práce s komunitou podporujú aj širší rozvoj obcí prostredníctvom prípravy a realizácie mikroprojektov, ktoré sú zamerané na riešenie lokálnych potrieb, podporu sociálnej inklúzie, skvalitňovanie životného prostredia, či rozvoj komunitnej infraštruktúry.

Prostredníctvom 440 podaných mikroprojektov, z ktorých 99 bolo schválených v celkovej výške viac ako 550 000 €, sa podarilo obciam získať dodatočné finančné zdroje na aktivity, ktoré by bez tejto podpory nebolo možné realizovať. Tieto projekty priniesli rozvoj verejných priestorov, podporu vzdelávacích a voľnočasových aktivít, skvalitnenie komunitných a sociálnych služieb či rozšírenie možností pre kultúrny a spoločenský život.

Dôležitým aspektom regionálneho rozvoja je aj budovanie občianskej angažovanosti. Do realizácie aktivít sa zapojilo približne 1220 dobrovoľníkov, pričom na mesačnej báze sa do aktivít pravidelne zapája viac ako 250 dobrovoľníkov, čo významne posilňuje komunitnú súdržnosť a prehlbuje spoluprácu medzi obyvateľmi a rozvojovými tímami. Dobrovoľníctvo sa stalo stabilnou súčasťou komunitného diania, čím prispelo k budovaniu lokálneho partnerstva a k zapájaniu obyvateľov do spoločného rozvoja zapojených obcí. Vďaka týmto procesom sa projekt stal stabilnou súčasťou regionálneho rozvoja v dotknutých krajoch. Podporil profesionálne kapacity samospráv, posilnil plánovanie na úrovni obcí, priniesol nové zdroje financovania a aktivoval miestny ľudský potenciál. Ako

výsledok vznikajú v obciach silnejšie, odolnejšie a aktívnejšie komunity, ktoré dokážu lepšie reagovať na sociálne, ekonomické a environmentálne výzvy.

Zámer národného projektu zároveň vychádza z interného hodnotenia NP RT I. ako aj z analytických a hodnotiacich výstupov predchádzajúcich NP realizovaných ÚSVRK, najmä projektov zameraných na komunitnú prácu, terénnu sociálnu prácu a na predprimárne vzdelávanie. Tieto výstupy poukázali na potrebu komplexného a integrovaného prístupu k riešeniu situácie MRK ako aj na význam koordinovaných intervencií na lokálnej úrovni.

Zámer národného projektu taktiež zároveň vychádza z interného hodnotenia NP RT I. ako aj z analytických a hodnotiacich výstupov predchádzajúcich NP realizovaných ÚSVRK, najmä projektov zameraných na komunitnú prácu, terénnu sociálnu prácu a na predprimárne vzdelávanie. Tieto výstupy poukázali na potrebu komplexného a integrovaného prístupu k riešeniu situácie MRK, ako aj na význam koordinovaných intervencií na lokálnej úrovni.

Zámer národného projektu zároveň vychádza z interného hodnotenia NP RT I., kde boli uvedené nasledovné kľúčové odporúčania:

- Zabezpečenie kontinuity projektu - nadviazať na existujúce centrá RT, rozvojové plány a vytvorené partnerstvá v území, udržať dôveru komunít a kontinuitu intervencií.
- Posilnenie evaluácie a zberu dát - nastaviť jednotný a stabilný systém zberu a vyhodnocovania dát, definovať jasné indikátory od začiatku projektu, zabezpečiť externú evaluáciu.
- Optimalizácia personálneho nastavenia RT - prehodnotiť kvalifikačné požiadavky a počet členov tímov, flexibilne prispôbiť zloženie tímov podľa potrieb obcí.
- Prepojenie s investičnými opatreniami - posilniť prepojenie mäkkých aktivít s infraštruktúrnymi investíciami, nadviazať na rozvojové plány obcí a ich priority.
- Udržiateľnosť - iniciovať systémové a legislatívne ukotvenie RT, hľadať dlhodobé zdroje financovania po ukončení ESF+.
- Úprava kritérií výberu obcí - zohľadniť efektívnosť pôsobenia v menších obciach, lepšie reflektovať mieru znevýhodnenia MRK (doplniť kritérium minimálneho počtu MRK v zapojených obciach),
- Ďalšie opatrenia - zlepšiť komunikáciu medzi aktérmi projektu, posilniť publicitu a informovanosť, zefektívniť metodickú podporu a vzdelávanie, zvážiť úpravu niektorých pracovných pozícií a organizačného nastavenia.

Dôležitým podkladom je aj Atlas rómskych komunít 2019, ako aj pripravovaný Atlas rómskych komunít 2025, ktorý poskytuje komplexné údaje o životných podmienkach MRK.

Navrhovaný zámer národného projektu zároveň vychádza zo strategických rámcov Slovenskej republiky, najmä z dokumentu Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a nadväzujúcich Akčných plánov na roky 2025 – 2027, ktoré predstavujú implementačný nástroj stratégie. Uvedená stratégia je vzhľadom na svoj prierezný charakter strešným dokumentom pri tvorbe a implementácii NP RT II. .

Navrhovaný zámer národného projektu zároveň priamo nadväzuje na výstupy a skúsenosti z NP RT I., pričom reflektuje identifikované potreby v obciach, skúsenosti z implementácie a ich odporúčania, predstaviteľov rôznych sektorov ako aj samotných členov RT pre ďalšie zefektívnenie, stabilizáciu a prehĺbenie dopadu intervencií.

**c. Popíšte problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer NP. (Zoznam známych problémov, ktoré vyplývajú zo súčasného stavu a je potrebné ich riešiť):**

V NP RT I. predstavuje pilotnú a strategickú intervenciu zameranú na podporu sociálno-ekonomickej integrácie MRK. Doterajšia implementácia preukázala, že komplexný, integrovaný prístup na úrovni obcí je efektívnym nástrojom pri riešení viacnásobných problémov chudoby, sociálneho vylúčenia a segregácie.

Napriek dosiahnutému pokroku však pretrvávajú zásadné problémy, najmä v oblastiach bývania a technickej infraštruktúry, prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, zamestnanosti a zamestnateľnosti, ako aj v oblasti diskriminácie a protirómskeho rasizmu. Tieto problémy majú dlhodobý charakter a vyžadujú systematické, kontinuálne a prehlbujúce sa intervencie. Skúsenosti z implementácie NP RT I. zároveň potvrdili, že dlhodobjší a systematický prístup k intervenciám je nevyhnutný pre dosiahnutie udržateľných výsledkov. Kľúčová je stabilita rozvojových tímov pôsobiacich priamo na území a synergické prepojenie mäkkých (ESF+) a investičných (EFRR) aktivít prináša najvýraznejší efekt.

**Oblasť bývania**

V oblasti bývania pretrvávajú výrazné rozdiely medzi väčšinou populáciou a obyvateľmi MRK. Segregované osídlenia sa vyznačujú nízkou kvalitou bývania, absenciou základnej technickej infraštruktúry a nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi. Chudoba výrazne obmedzuje možnosti domácností zabezpečiť si primerané bývanie vlastnými silami, čo vedie k pretrvávaniu nelegálnych obydlií a zhoršeným životným podmienkam. Naďalej pretrvávajú výrazné rozdiely v kvalite bývania, pričom bývanie zostáva jednou z oblastí s najväčšími nerovnosťami medzi väčšinovým obyvateľstvom a MRK. Kvalita bývania má pritom zásadný vplyv na ďalšie oblasti života – ovplyvňuje vzdelávanie, pripravenosť a uplatnenie sa na trhu práce, zdravotný stav aj celkové sociálne začlenenie. V uplynulom období boli realizované opatrenia zamerané na vysporiadanie pozemkov a legalizáciu vlastníckych vzťahov (prostredníctvom NP Asistencia obciam s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít pri usporiadaní právnych vzťahov k pozemkom pod osídleniami), čo predstavuje dôležitý predpoklad pre zvyšovanie kvality, bezpečnosti a stability bývania. Napriek tomu rozdiely v kvalite a dostupnosti bývania v porovnaní s majoritou zostávajú výrazné a vyžadujú si ďalšie systematické riešenia.

Najzásadnejšími faktormi v oblasti bývania MRK sú segregácia a generačná chudoba, ktoré obmedzujú možnosti zabezpečiť si bývanie vlastnými silami, pričom tieto bariéry sú ešte umocňované diskrimináciou na legálnom trhu s bývaním. Dôsledkom týchto faktorov je existencia segregovaných osídlení s nízkou kvalitou bývania a s negatívnym dopadom na životné prostredie.

Významným aspektom sú aj krízové situácie súvisiace s bývaním, ktoré majú v prostredí MRK častejší a závažnejší priebeh daných situácií. Ide najmä o nútené krízové vysťahovania, stratu bývania a následnú bytovú núdzu až bezdomovectvo, ako aj mimoriadne udalosti, akými sú požiare, záplavy či zosuvy pôdy. Skúsenosti z implementácie NP RT I. potvrdzujú závažnosť tejto problematiky, keďže v území bolo riešených niekoľko desiatok mimoriadnych krízových situácií súvisiacich s bývaním, ktoré si vyžadovali okamžitú intervenciu a koordináciu viacerých aktérov. Nepriaznivé podmienky bývania sa výrazne prejavili aj v krízových situáciách, ako počas pandémie a počas epidemiologických ohrození, ktoré vypukli v segregovaných osídleniach, kde preľudnenosť obydlií, nedostatočný prístup k vode, k chýbajúcim hygienickým zariadeniam a slabá infraštruktúra znemožňovali dodržiavanie základných preventívnych opatrení. Časť osídlení sa zároveň nachádza v environmentálne zaťažených lokalitách, čo zvyšuje zdravotné aj bezpečnostné riziká.

## **Oblasť vzdelávania**

V oblasti vzdelávania dlhodobo pretrvávajú výrazné nerovnosti, ktoré sa najvýraznejšie prejavujú u detí, mládeže aj dospelých z MRK. Napriek realizovaným intervenciám v NP RT I., ktoré boli zamerané najmä na lepšiu pripravenosť detí na predprimárne a primárne vzdelávanie, posilnenie inkluzívneho prístupu a zlepšenie spolupráce s rodičmi, stále pretrvávajú významné nezrovnalosti a nedostatky, ktoré bránia dosahovaniu očakávaných výsledkov. Jedným z kľúčových problémov zostáva rodičovská nezodpovednosť, ktorá zásadne ovplyvňuje nepripravenosť ich detí na vstup do materskej a základnej školy. Mnohé deti začínajú školskú dochádzku bez dostatočných jazykových, sociálnych a hygienických návykov, pričom významnou bariérou je aj neovládanie slovenského jazyka. Táto nepripravenosť sa následne premietá do problémov s adaptáciou, do nízkej školskej úspešnosti, opakovania ročníkov a postupného zaostávania vo vzdelávacom procese.

Na tieto problémy nadväzujú ďalšie negatívne javy - najmä záškoláctvo, nízka motivácia k vzdelávaniu a slabá väzba detí a mládeže na školské prostredie. Opakované a dlhodobé absencie v škole vedú k zhoršovaniu školského prospechu, čo následne zvyšuje riziko postupného vypadávania zo vzdelávacieho systému a často vyúsťuje do predčasného ukončenia školskej dochádzky bez získania vyššieho stupňa vzdelania. Tento jav je podmienený sociálnym a rodinným prostredím, najmä nedostatočnou podporou zo strany rodičov, generačnou chudobou a absenciou pozitívnych vzorov. Konečným dôsledkom je výrazne obmedzená uplatniteľnosť mladých ľudí na trhu práce, čo prispieva k prehlbovaniu ich sociálneho vylúčenia.

Problémy vo vzdelávaní majú dlhodobý charakter a prenášajú sa aj do dospelosti. Veľká časť dospelých z MRK nedisponuje ukončeným základným alebo stredným vzdelaním, prípadne má nízku úroveň funkčnej gramotnosti. Možnosti zapojenia sa do ďalšieho vzdelávania, rekvalifikácií či programov druhej šance sú obmedzené, a to najmä z dôvodu nedostatočnej dostupnosti nízkej miery prispôbenia potrebám cieľovej skupiny. Nízka úroveň vzdelania dospelých zároveň negatívne ovplyvňuje aj vzdelávacie prostredie v rodinách, najmä v oblasti podpory detí pri vzdelávaní, čím dochádza k reprodukcii generačného cyklu chudoby, nízkej vzdelanosti a sociálneho vylúčenia.

Závažným problémom je aj pretrvávajúca segregácia vo vzdelávaní, nedostatočné kapacity škôl, dvojzmenná prevádzka a pod. Nedostatok pedagogických asistentov zároveň znižujú kvalitu vzdelávacieho procesu a možnosti individuálneho prístupu k žiakom. Významnou bariérou zostáva aj slabá spolupráca medzi školou a rodinou, nízka informovanosť rodičov o význame vzdelávania a nedostatočná podpora detí pri príprave na vyučovanie. V prípade dospelých absentuje motivácia k ďalšiemu vzdelávaniu, negatívnymi skúsenosťami so školským systémom a nedostatkom dostupných príležitostí na vzdelávanie priamo v komunitách.

Uvedené skutočnosti poukazujú na potrebu nadviazať na aktivity realizované v NP RT I., pričom je nevyhnutné ich systematicky rozširovať a prehľbovať s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a dlhodobý dopad. Kľúčovým predpokladom je uplatnenie komplexného a celoživotného prístupu k vzdelávaniu, ktorý bude prepájať intervencie od raného detstva, cez povinnú školskú dochádzku až po vzdelávanie dospelých. Dôraz bude kladený na udržateľnosť opatrení, efektívne riadenie a merateľné výsledky.

## **Oblasť zamestnanosti**

Oblasť zamestnanosti predstavuje jednu z kľúčových oblastí sociálneho začlenenia. Napriek realizovaným opatreniam a intervenciám v predchádzajúcom období, vrátane NP RT I., zamestnanosť

osôb z MRK dlhodobo výrazne zaostáva za priemerom celkovej populácie, pričom situácia je ešte nepriaznivejšia u žien a mladých ľudí. Podiel mladých ľudí z prostredia MRK, ktorí nepracujú ani sa nevzdelávajú (tzv. NEET), je vysoký, najmä u dievčat a mladých žien. Prechod zo vzdelávacieho systému na trh práce nie je dostatočne systémovo presadzovaný – absentujú systematické nástroje ako mentorské programy, programy druhej šance, či efektívne prepojenia vzdelávania s praxou. Hoci boli v minulosti realizované viaceré projekty financované z Európskeho sociálneho fondu, ich dopad bol limitovaný a neefektívny. Jednou z hlavných príčin nepriaznivej situácie na trhu práce je nízka úroveň dosiahnutého vzdelania, ktorá zásadne ovplyvňuje zamestnateľnosť príslušníkov MRK. Osoby s nízkou kvalifikáciou a nízkou vzdelanostnou úrovňou majú obmedzené možnosti pracovného uplatnenia a často sú odkázané na krátkodobé, sezónne alebo nedostatočne ohodnotené pracovné pozície, čo vedie k vysokej miere pracovnej nestability. So situáciou dlhodobej nezamestnanosti súvisí aj nedostatok pracovných návykov, pracovných zručností a pracovnej disciplíny.

Významnou bariérou uplatnenia sa na trhu práce je aj diskriminácia, s ktorou sa osoby z MRK stretávajú pri hľadaní zamestnania. Negatívne postoje zamestnávateľov, stereotypy a predsudky znižujú ich šance na získanie práce, a to aj v prípadoch, keď spĺňajú požadované kvalifikačné predpoklady. Okrem diskriminácie zohráva dôležitú úlohu aj regionálny kontext – v oblastiach s vysokou koncentráciou MRK je často nedostatok pracovných príležitostí.

Problémom je aj nedostatočná dostupnosť kvalitných rekvalifikačných programov, ďalšieho vzdelávania a tzv. druhošancového vzdelávania pre dospelých. Tieto nástroje sú pritom kľúčové pre zvýšenie kvalifikácie a adaptability na trhu práce, avšak často nie sú dostatočne prispôbené vzdelanostnej úrovni a potrebám cieľovej skupiny.

Situácia osôb z MRK na trhu práce je úzko prepojená s ich celkovou sociálnou situáciou. Vysoká miera chudoby a segregácie spolu s nepriaznivými demografickými faktormi (napr. viacpočetné domácnosti) ešte viac znižuje ich šance na dlhodobé zamestnanie. Zamestnanie pritom predstavuje základný predpoklad pre zlepšenie životnej úrovne a integráciu do spoločnosti.

### **Oblasť boja s protirómskym rasizmom a podpora participácie**

Protirómsky rasizmus predstavuje na Slovensku dlhodobý a závažný spoločenský problém, ktorý výrazne ovplyvňuje kvalitu života Rómov a ich možnosti plnohodnotného začlenenia do spoločnosti. Napriek prijatým opatreniam a realizovaným aktivitám v predchádzajúcom období, pretrvávajú výrazné prejavy predsudkov, diskriminácie a sociálneho vylúčenia. Obyvatelia Slovenska dlhodobo vykazujú vysokú mieru negatívnych postojov voči Rómom, ktoré ich stigmatizujú, pričom tieto postoje sú rozšírené naprieč rôznymi sociálnymi skupinami a majú tendenciu sa radikalizovať.

Závažným aspektom je tolerancia rasistických prejavov v spoločnosti, vrátane nenávistných prejavov v online priestore, šírenia dezinformácií a extrémistických prejavov.

Protirómsky rasizmus systematicky reprodukuje sociálne nerovnosti a prispieva k prehĺbovaniu chudoby a sociálneho vylúčenia rómskych komunít. Aktivity zamerané na boj s protirómskym rasizmom, ktoré projekt prináša sú kľúčovým predpokladom pre úspešnú sociálnu inklúziu a zvyšovanie kvality života Rómov.

Dôležitou súčasťou opatrení je aj oblasť podpory participácie zameraná na systematické posilňovanie participácie Rómov na všetkých úrovniach rozhodovania. To zahŕňa:

- výchovu a podporu rómskych lídrov, rozvoj rómskych občianskych organizácií,

- vytváranie bezpečných priestorov pre dialóg a komunikáciu medzi majoritou a rómskou menšinou,
- rozvoj participatívnych nástrojov na úrovni samospráv (napr. komunitné fóra, fokusové skupiny, participatívne plánovanie a pod.),
- osвета a prevencia nenávisti voči rómskej menšine,
- posilňovanie občianskych a líderských kompetencií Rómov, najmä mladých žien (napr. ženský klub).

Prínos komplexného a integrovaného prístupu NP RT I.

Realizácia NP RT I. viedla k viacerým identifikovateľným zmenám na úrovni jednotlivcov, rodín aj komunít. Výsledky poukazujú najmä na posilnenie prístupu k službám, zlepšenie spolunažívania a zlepšenie participácie obyvateľov na živote v obci.

V zapojených obciach došlo k zlepšeniu dostupnosti podpory pre obyvateľov, ktorí mali predtým obmedzený kontakt s podpornými službami. RT vytvorili stabilný kontaktný bod v komunite, čím sa znížila bariéra medzi obyvateľmi a inštitúciami a posilnila schopnosť riešiť životné situácie priamo v mieste bydliska. V oblasti zamestnanosti sa prejavila postupná zmena v prístupe k práci a finančnej stabilite: klienti získavajú pracovné návyky a skúsenosť s legálnym zamestnaním, zvyšuje sa ich profesijná orientácia na trhu práce a schopnosť udržať si zamestnanie, posilňuje sa finančná gramotnosť a schopnosť riešiť zadlženosť. V oblasti práce s rodinou a deťmi dochádza k zmenám v rodičovskom prístupe ku vzdelávaniu detí: rodičia viac podporujú školskú dochádzku detí, zvyšuje sa dôraz na prípravu detí na školu a pod. U detí a mladých ľudí sa prejavuje vyššia motivácia pokračovať vo vzdelávaní, lepšia orientácia v možnostiach ďalšieho štúdia, proces lepšej socializácie. Projekt prispel k postupnému zlepšovaniu stavu a zveľaďovaniu obydli a aktívnej starostlivosti obyvateľov o prostredie v celej obci. Významným prínosom je aj posilnenie schopnosti obyvateľov efektívnejšie reagovať na krízové situácie s podporou rozvojových tímov. Významným prínosom je aj posilnenie schopnosti obyvateľov adekvátne a efektívne reagovať na krízové situácie, a to vďaka cielenej podpore a sprevádzaniu zo strany členov RT. V zapojených obciach dochádza k postupnému zlepšovaniu vzťahov medzi rómskym a nerómskym obyvateľstvom a zároveň sa posilňuje vzájomná dôvera obyvateľov a ochota zapájať sa do spoločných aktivít. RT zohrávajú dôležitú úlohu pri prepájaní aktérov na miestnej úrovni a pri podpore spolupráce medzi komunitou a samosprávou.

**d. Uvedte, na ktoré z ukončených a prebiehajúcich národných projektov<sup>12</sup> zámer NP priamo nadväzuje, v čom je navrhovaný NP od nich odlišný, resp. na ktoré NP čiastočne nadväzuje / prelína sa s nimi v istej časti a ako sú v ňom zohľadnené (čiastkové) výsledky/dopady predchádzajúcich NP (ak je to relevantné):**

- Navrhovaný zámer národného projektu priamo nadväzuje na viaceré ukončené aj prebiehajúce NP realizované v predchádzajúcich programových obdobiach. Ide najmä o NP Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou MRK (2017 – 2023),
- Podpora predprimárneho vzdelávania detí z MRK (2018 – 2023),
- Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou MRK I. a II. (2016 – 2023),
- Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou MRK (2016 - 2023),

<sup>12</sup> V prípade, ak je to relevantné, uvedte aj ukončené národné projekty z programového obdobia 2014 – 2020.

- Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na MRK (2016 - 2023),
- NP RT I. (2023 - trvá).

Tieto projekty vytvorili metodické rámce, štandardy práce a databázu informácií, z ktorých navrhovaný NP vychádza. NP RT II. priamo nadväzuje na NP RT I., pričom preberá jeho integrovaný, multidisciplinárny prístup k podpore MRK na úrovni samospráv. Vychádza zo skúseností s implementáciou terénnych a komunitných intervencií, koordinácie členov RT a z pilotne overených modelov práce priamo v komunitách.

#### **Odlišnosť navrhovaného NP:**

Navrhovaný NP sa od predchádzajúcich projektov odlišuje najmä:

- dôrazom na komplexnú integráciu programov do jedného funkčného celku na úrovni samospráv (synergické pôsobenie rozvojových tímov) a systematické prepojenie jednotlivých oblastí intervencií v oblastiach vzdelávanie, bývanie, zamestnanosť, protirómsky rasizmus intervencie budú plánované a realizované prostredníctvom koordinovaného pôsobenia RT a intenzívnej spolupráce členov RT v obci,
- posilnením participácie cieľovej skupiny a zapojením neformálnych lídrov MRK do implementácie aktivít (komunitné fóra, dobrovoľnícke programy, programy na posilnenie postavenia dievčat a žien, mikroprojekty, podpora miestnych aktivistov z radov mládeže a pod.), s cieľom posilniť spoluzodpovednosť komunity za riešenie vlastných problémov a zvýšiť udržateľnosť výsledkov po ukončení projektu,
- pokračovaním mapovania zapojených obcí a aktualizáciou dát vo všetkých prioritných oblastiach, interným monitorovaním a priebežným hodnotením dopadov priamo v teréne, čo umožňuje flexibilne meniť a dopĺňať podľa potreby nastavenie aktivít a činností v zapojených obciach.

NP RT II. nadväzuje na skúsenosti z predchádzajúceho obdobia a zachováva existujúce funkčné partnerstvá medzi samosprávami, poskytovateľmi služieb, vzdelávacími inštitúciami a komunitnými aktérmi. Tým zabezpečuje kontinuitu intervencií, stabilitu implementačného prostredia a efektívne využitie už vybudovaných lokálnych štruktúr. Projekt systematicky využíva overené postupy v prioritných oblastiach (vzdelávanie, bývanie, zamestnanosť a protirómsky rasizmus), pričom ich bude rozširovať o nové prvky v zabezpečení jednotnej koordinácie členov RT, posilnení participácie a vyhodnocovaní monitorovaných výstupov a výsledkov.

#### **Zohľadnenie výsledkov a dopadov predchádzajúcich NP:**

Navrhovaný NP zohľadňuje výsledky predchádzajúcich projektov najmä:

- využitím dostupných overených metodík ÚSVRK počas realizácie predchádzajúcich NP,
- nadviazaním na existujúce personálne kapacity RT etablované v obciach,
- reflektovaním na identifikované potreby cieľových skupín MRK,
- zapracovaním odporúčaní verejného a neverejného sektora pri tvorbe predloženého projektového zámeru,
- rozšírením a prehĺbením prosperujúcich intervencií z NP RT I..

#### **Synergia a komplementarita s inými vyhlásenými alebo pripravovanými výzvami**

- **Inkluzívne opatrenia proti diskriminácii a segregácii**

Deliaca línia v pripravovanej výzve je nastavená cez územné vymedzenie a rozdielných oprávnených žiadateľov:

NP RT II. bude pokrývať územie MRR a vybraných 60 obcí na základe kritérií pre výber obcí (zoznam obcí bude zverejnený na webovom sídle <https://www.romovia.vlada.gov.sk/>). V rámci NP RT II. budú oprávnenými žiadateľmi obce z Atlasu rómskych komunít.

Výzva PSK-UV-014-2026-DV-ESF+ pokrýva celé územie SR. Oprávneným žiadateľom v rámci výzvy PSK-UV-014-2026-DV-ESF+ sú Slovenský Červený kríž, občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby.

- **Spolu pre komunity – NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá**

Deliaca línia s NP je cez územné vymedzenie:

Deliaca línia medzi národným projektom ÚSVRK (NP RT II.) a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej "MPSVR") (Spolu pre komunity – NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá). Uvedená deliaca línia predstavuje mechanizmus na predchádzanie prekryvu intervencií a duplicitného financovania rovnakých alebo obdobných aktivít v rámci totožného územia alebo cieľovej skupiny. V praxi to znamená, že zapojenie konkrétnej obce do jedného z uvedených projektov automaticky vylučuje jej súčasnú účasť v druhom projekte, a to z dôvodu zabezpečenia jednoznačného vymedzenia kompetencií, aktivít a finančných tokov.

- **NP Zdravé komunity**

Deliaca línia s NP je prioritná oblasť zdravia, ktorá bola definovaná už v NP RT I. NP Zdravé komunity zabezpečuje výlučne aktivity v oblasti podpory zdravia a prevencie ochorení. Hlavnou aktivitou a prioritou projektu je podpora prístupu k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a zlepšeniu štandardov hygieny bývania. V rámci pôsobnosti NP RT II. sú realizované aktivity v prioritných oblastiach vzdelávanie, bývanie, zamestnanosť a protirómsky rasizmus, oblasť zdravia nie je pre NP RT II. prioritná. V obciach, kde budú implementované oba NP, bude v prípade identifikácie potreby riešenia oblasti zdravia zabezpečená distribúcia osôb ku asistentom podpory zdravia (ďalej "APZ") a pri identifikácii potreby riešenia ostatných oblastí je osoba distribuovaná zo strany APZ ku členom RT. Zároveň bude zabezpečená vzájomná spolupráca pri osvetových aktivitách.

- **NP Podpora inkluzívneho vzdelávania Rómov (ďalej len "NP PIVR")**

Deliaca línia s NP je oprávnenosť výdavkov na osoby zapojené do aktivít oboch NP:

NP PIVR zahŕňa pozíciu mentora, ktorý má v popise činností poskytovať cielenu a komplexnú individuálnu podporu - individuálne sprevádzanie a mentoring iba študentom stredných škôl s cieľom úspešného ukončenia stredoškolského štúdia. Zároveň, mentor preveruje vykonávanie dobrovoľníckych aktivít prijímateľov inkluzívneho štipendia s cieľom ich aktivizácie do dobrovoľníckych aktivít so zámerom budovania vzorov a participácie na verejnom živote. Mentori v NP PIVR pôsobia na celom území SR. V priebehu implementácie oboch NP v spoločných obciach bude prebiehať medzi projektovými tímami intenzívna výmena zoznamov osôb zamestnaných na pozíciách rozvojových pracovníkov pre mládež (ďalej "RPM") v NP RT II. a mentora v NP PIVR za účelom eliminácie duplicitného financovania rovnakých aktivít.

Činnosť jednotlivých RPM je ohraničená územím 60-tich obcí zapojených do národného projektu. RPM vykonáva intervencie a aktivity pre deti a mládež vo vekovej kategórii od 7 rokov do veku 30 rokov.

Cieľovou skupinou v rámci NP PIVR sú primárne študenti stredných škôl. Vykonávané činnosti RPM sú svojím charakterom poskytovaných intervencií podporné pre činnosti mentora v NP PIVR.

Deliaca línia nie je stanovená na úrovni oprávneného územia, ale bude zabezpečená na úrovni zapojenosti do aktivít. Účasť na aktivitách NP PIVR bude preukázaná čestným prehlásením zákonného zástupcu štipendistu.

RPM nebude môcť byť zamestnaný v NP PIVR ako mentor a mentor nebude môcť byť zamestnaný na pozícii RPM. Dôvodom pre uvedené nastavenie je aj skutočnosť, že RPM vykonáva stanovenú pracovnú činnosť v rámci pracovnej náplne na základe TPP a mentor aj z hľadiska svojej časovej dotácie na jedného mentorovaného štipendistu a počtu jemu pridelených štipendistov nemôže mať priestor na vykonávanie činností RPM.

Zabezpečenie eliminácie duplicitného financovania sa bude vykonávať na úrovni kontroly projektov formou kontroly aktuálneho zoznamu žiadateľov (prostredníctvom ITMS2021+), na úrovni procesu „Uzatvorenie zmluvy o NFP“ a na úrovni procesu „Spracovanie a administratívna finančná kontrola ŽoP“ v súlade s platnou metodickou dokumentáciou k príprave výzvy.

- **NP Sieť odborného poradenstva (ďalej „NP SOP“)**

V rámci implementácie NP RT II. bude nadviazaná spolupráca s národným NP SOP. Mechanizmus spolupráce bude nastavený na princípe vzájomnej koordinácie a efektívneho zdieľania odborných kapacít. V prípade identifikovanej potreby špecializovanej právnej alebo psychologickkej pomoci budú klienti cielene smerovaní (distribúovaní) na príslušné odborné služby v rámci NP SOP. Cieľom takto nastavenej spolupráce je zabezpečiť komplexnú a dostupnú pomoc klientom, reflektujúcu na ich individuálne potreby a mieru sociálneho vylúčenia. Takto nastavená spolupráca zabezpečí efektívne dopĺňanie sa jednotlivých projektov, zvýši dostupnosť odbornej pomoci pre klientov a zároveň eliminuje duplicitu intervencií.

- **NP Poradenstvom k zamestnaniu**

V rámci špecifického cieľa č. 3 sú v gescii MPSVR realizované opatrenia zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti znevýhodnených skupín vrátane MRK, ktoré sú prepájané aj s komunitnými intervenciami realizovanými v rámci NP RT I.

Ide najmä o prepojenie terénnej práce s nástrojmi aktívnej politiky trhu práce (ďalej „AOTP“), kde členovia RT identifikujú klientov priamo v komunitách a následne ich smerujú do služieb úradov práce, najmä do programov ako „Poradenstvom k zamestnaniu“.

Spolupráca medzi RT a ÚPSVR bude prebiehať najmä na úrovni:

- identifikácie a aktivizácie klientov z MRK priamo v teréne;
- sprostredkovania prístupu k nástrojom AOTP a poradenským službám;
- podpory pri vybavovaní dávok, zamestnania a riešení sociálnej situácie;
- prepájania klientov na sociálne podniky a aktivity sociálnej ekonomiky, kde získavajú pracovné návyky a praktické zručnosti.

Týmto spôsobom vzniká prepojenie medzi NP RT II. a systémovými nástrojmi zamestnanosti AOTP, NP Poradenstvom k zamestnaniu, ktoré zabezpečujú postupný prechod cieľovej skupiny na trh práce.

- **Dopytová výzva „Podpora rodičov detí v ranom veku v nepriaznivej sociálnej situácii“**

Oprávnenými žiadateľmi sú poskytovatelia v súlade s §3 ods.3) zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách s nasledujúcimi právnymi formami: neziskové organizácie poskytujúca všeobecne prospešné

služby, neziskové organizácie (zriadená osobitným zákonom), združenia (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.) a záujmové združenie právnických osôb.

Deliacou líniou je odlišné časové obdobie realizácie projektov u rovnakých žiadateľov/prijímateľov a vymedzenie realizácie aktivít mimo 60.tich obcí vyčlenených vo výzve Rozvojové tímy.

Uvedená deliaca línia predstavuje mechanizmus na predchádzanie prekryvu intervencií a duplicitného financovania rovnakých alebo obdobných aktivít v rámci totožného územia alebo cieľovej skupiny. V praxi to znamená, že zapojenie konkrétnej obce do jedného z uvedených projektov automaticky vylučuje jej súčasnú účasť v druhom projekte, a to z dôvodu zabezpečenia jednoznačného vymedzenia kompetencií, aktivít a finančných tokov.

Ide o nadväzujúce aktivity k projektom, v rámci ktorých je poskytovaná podpora pre rodičov detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a z prostredia koncentrovanej a generačnej chudoby, resp. pre osoby, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a potrebujú podporu a pomoc pri rozvoji rodičovských zručností a rodičovských kompetencií.

- **NP Vytvorenie a overenie systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky a adresnej podpory žiakov v systéme poradenstva a prevencie (ďalej "NP PUŠD")**

Deliaca línia s NP je oprávnená cieľová skupina: pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy. Hlavnou aktivitou NP je mapovanie príčin predčasného ukončenia školskej dochádzky (ďalej "PUŠD"), tvorba a overenie systému včasného varovania pred PUŠD, nastavenie adresnej podpory pre žiakov v riziku PUŠD v systéme poradenstva a prevencie a vzdelávanie PZ a OZ v oblasti predchádzania PUŠD v systéme poradenstva a prevencie.

Synergia s NP Vytvorenie a overenie systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky a adresnej podpory žiakov v systéme poradenstva a prevencie: výstupy zo systému včasného varovania o príčinách a rizikovitosti PUŠD budú využiteľné v rámci NP Rozvojové tímy I. v rámci činností zameraných na vzdelávanie žiakov z MRK. NP PUŠD podporí multidisciplinárnu spoluprácu v predchádzaní PUŠD formou sieťovania a spolupráce s RT, ktorých činnosť súvisí s predchádzaním PUŠD, s cieľom multiplikať dobrú prax a preniesť ju do využívania podporných opatrení a odborných činností. Pre NP PUŠD boli identifikované synergie a komplementarity s cieľom maximalizovania predchádzania predčasného ukončovania školskej dochádzky.

- **NP Príležitosť pre všetkých**

NP Príležitosť pre všetkých predstavuje systémovú intervenciu v oblasti desegregácie vzdelávania, ktorá je obsahovo príbuzná aktivitám NP RT II., avšak nie je implementačne ani územne prepojená. NP sa zameria na identifikáciu a riešenie príčin, v dôsledku ktorých môže dochádzať alebo dochádza k segregácii vo vzdelávaní detí a žiakov z MRK vo forme neprípustného a neodôvodneného oddeľovania/oddeleného vzdelávania rómskych žiakov. To môže nadobúdať rôzne formy, v závislosti od typu lokality a miestnych sociálnych či demografických pomerov. Zatiaľ čo uvedený projekt je primárne orientovaný na intervencie v prostredí školy, na systémové nastavenie škôl, odstraňovanie segregácie vo vzdelávacom procese, pilotné overovanie desegregačných opatrení v odlišných lokalitách ako NP RT II.. NP RT II. sa zameriava na prácu s rodinou a komunitou, teda na faktory, ktoré vzdelávanie ovplyvňujú mimo školského prostredia.

- **NP Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike II. (ďalej "NP Ľudia a hrady")**

NP Ľudia a hrady sa primárne zameriava na praktickú realizáciu obnovy národných kultúrnych pamiatok a tvorbu pracovných príležitostí pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva. V kontexte podpory sociálnej ekonomiky projekt plní najmä úlohu aplikačnej platformy, v rámci ktorej sú overované možnosti zapojenia subjektov sociálneho podnikania do obnovy národných kultúrnych pamiatok v torzálnom stave (ďalej "NKPTS") a vytvárania udržateľných pracovných miest.

Konzultant pre vzdelávanie a zamestnanosť v NP RT II. bude zabezpečovať odborné, analytické a konzultačné činnosti. Ich úlohou bude najmä identifikácia miestnych potrieb a rozvojového potenciálu v území, analýza vhodných oblastí podnikania, návrh adekvátneho podnikateľského modelu a metodická podpora pri príprave podnikateľských zámerov. Súčasťou podpory bude aj praktické sprevádzanie zapojených užívateľov počas celého procesu prípravy, vrátane asistencie pri zakladaní sociálneho podniku a nastavovaní jeho fungovania v počiatočnej fáze. Zodpovednosť za vypracovanie podnikateľského plánu, vrátane súvisiacich finančných nákladov, nesie vždy zapojená obec.

Deliaca línia medzi projektmi spočíva najmä v charaktere poskytovanej podpory:

NP RT II. bude zabezpečovať prípravnú, analytickú, metodickú a konzultačnú fázu, vrátane sprevádzania užívateľov smerom k založeniu sociálneho podniku.

NP Ľudia a hrady zabezpečuje implementačnú fázu, teda praktické overovanie a využívanie vzniknutých kapacít sociálnych podnikov v procese obnovy NKPTS.

Vzájomná prepojenosť projektov je zabezpečená najmä prostredníctvom kontinuálnej komunikácie, výmeny informácií a koordinácie aktivít, pričom výstupy NP RT II. tvoria vstup pre realizačné aktivity NP Ľudia a hrady.

**e. Popíšte administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu žiadateľa a partnera (v prípade, ak je v projekte zapojený aj partner):**

ÚSVRK ako žiadateľ NP RT II. je od 1.11.2022 samostatnou organizačnou zložkou ÚV SR, ktorá plní úlohy národného kontaktného bodu v oblasti koordinácie uskutočňovania inklúzie MRK a začal realizovať úlohu sprostredkovateľského orgánu v oblasti podpory inklúzie MRK. Okrem úloh, ktoré ÚSVRK vykonáva ako poradný orgán vlády SR, zastáva strategickú pozíciu v oblasti tvorby, realizácie a monitorovania inkluzívnych politík na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni vo vzťahu k integrácii rómskych komunít a je hlavným gestorom implementácie viacerých NP z fondov Európskej únie zameraných na inklúziu MRK.

ÚSVRK pôsobí na národnej úrovni, prostredníctvom kancelárie sídliacej v Bratislave. V rámci Slovenskej republiky úrad zabezpečuje svoje činnosti prostredníctvom desiatich regionálnych kancelárií v lokalitách: Banská Bystrica, Humenné, Kežmarok, Košice, Michalovce, Nitra, Prešov, Rimavská Sobota, Spišská Nová Ves a Svidník. Aktuálne na ÚSVRK pracuje viac ako 250 zamestnancov.

Úrad sa organizačne člení na:

- Kanceláriu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity,
- Mediálny odbor,
- Sekcia strategických politík,
- Sekcia implementácie projektov I. (SIP I.),
- Sekcia implementácie projektov II.(SIP II.),
- Sekcia európskych programov.

ÚSVRK má bohaté skúsenosti s projektovým a finančným riadením NP. Aktuálne v rámci Programu Slovensko úspešne implementuje 3 NP. SIP I. a SIP II. zabezpečujú úlohy splnomocnenca pri príprave a

implementácii programov financovaných z prostriedkov Európskych spoločenstiev a Európskej únie poskytnutých Slovenskej republike, zameraných na inklúziu Rómov na dosahovanie cieľov Stratégie 2030, cieľov verejných politík vyplývajúcich z nelegislatívnych právnych aktov a z legislatívnych právnych aktov. SIP I. a SIP II. zamestnáva odborných pracovníkov v pozíciách štátny radca, hlavný štátny radca a generálny štátny radca; títo pracovníci sa podieľajú na implementácii NP. Riadenie NP zabezpečuje ÚSVRK prostredníctvom zamestnancov v súlade s rozhodnutím o schválení projektu, usmerneniami RO/SO, internými predpismi a smernicami, ako aj ostatnými záväznými dokumentmi a platnými právnymi predpismi SR.

Z dlhodobého hľadiska má ÚSVRK dostatočné technické vybavenie, zabezpečené priestorové podmienky implementácie projektov i kontinuálne finančné zdroje. V súčasnom období ÚSVRK so sídlom v Bratislave využíva kancelárske priestory, ktoré sú zabezpečené ÚV SR. V rámci regiónov Slovenska úrad zabezpečuje svoje činnosti prostredníctvom desiatich regionálnych kancelárií, pričom všetky priestory využívané zamestnancami ÚSVRK sú v súčasnosti vybavené štandardným kancelárskym nábytkom (kancelárske stoly, stoličky, skrine a ďalšie interiérové zariadenia) a kancelárskou technikou (výpočtová technika a ďalšie zariadenia) a sú pripravené na realizáciu NP.

ÚSVRK bude prijímateľom NP na základe rozhodnutia o schválení ŽoNFP. Bude zodpovedať za celkové riadenie a finančné riadenie projektu prostredníctvom interných zamestnancov, pričom zabezpečí najmä nasledovné činnosti:

- riadenie a koordináciu projektu,
- metodické usmerňovanie v jednotlivých oblastiach,
- riadenie projektového tímu, vedenie personálnej agendy,
- finančné riadenie projektu,
- zúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov,
- monitorovanie, hodnotenie, informovanosť a komunikáciu projektu,
- kontrolnú činnosť v rámci projektu, dodržiavanie zmlúv o spolupráci a pod.,
- koordináciu aktivít súvisiacich s naplnením cieľa projektu smerom k zapojeným užívateľom.

Žiadateľ má dostatočné vlastné kapacity na implementáciu projektu, v rámci projektu budú zabezpečovať implementáciu národného projektu:

- riaditeľ NP RT II.,
- hlavný finančný manažér - kontrolór,
- manažér pre viditeľnosť, transparentnosť a komunikáciu,
- manažér pre monitorovanie a hodnotenie,
- finanční manažéri,
- odborní garanti aktivít,
- koordinátor aktivít,
- regionálni koordinátori,
- konzultanti: Konzultanti pre dlhové poradenstvo, Konzultanti pre oblasť bývania a protirómskeho rasizmu, Konzultanti pre oblasť vzdelávania, Konzultanti pre oblasť zamestnanosti,
- supervízori pre členov RT.

Interný tím budú dopĺňať zamestnanci, ktorých charakter práce nevyžaduje pravidelnú činnosť na plný úväzok a v projekte budú pôsobiť na dohodu o vykonaní práce/resp. dohodu o pracovnej činnosti:

- experti (napr. aktualizácia metodických dokumentov, odborné konzultácie pre RT pre prioritné oblasti, záverečná evaluácia projektu, odborné konzultácie pri tvorbe a implementácii mikroprojektov a pod.),
- lektori vzdelávacích aktivít,
- supervízori pre projektový tím.

## 6. Hlavné ciele NP (stručne):

*V tejto časti popíšte očakávané ciele a očakávané výstupy / výsledky projektu. Popíšte prínos projektu pre napĺňanie cieľov a výsledkov príslušnej priority / špecifického cieľa / opatrenia Programu Slovensko, ako aj súvisiacich strategických dokumentov na národnej úrovni (ak je to relevantné).*

**Hlavný cieľ NP:** Prehliť a rozšíriť implementáciu integrovaného komplexného prístupu v obciach s prítomnosťou MRK s cieľom zlepšiť životné podmienky, podporiť sociálno-ekonomickú integráciu a znížiť mieru segregácie a diskriminácie.

### Špecifické ciele:

1. Zabezpečiť kontinuálnu a systematickejšiu podporu rovného prístupu ku vzdelávaniu, najmä pre rómske obyvateľstvo, v hlavnom vzdelávacom prúde od raného detstva až po uplatnenie sa na trhu práce, s dôrazom na uplatňovanie desegregačných a inkluzívnych opatrení a ich dôslednejšie aplikovanie na všetkých stupňoch vzdelávania.
2. Rozšíriť rozsah a účinnosť aktivít v oblasti bývania, vrátane podpory legálneho bývania a rozvoja zapojených obcí, a zároveň prispieť k eliminácii pretrvávajúcej segregácie prostredníctvom komplexných intervencií v zapojených obciach.
3. Posilniť prepojenie podpory zamestnanosti s potrebami trhu práce a rozšíriť nástroje na zvyšovanie zamestnateľnosti Rómov, najmä prostredníctvom rozvoja praktických zručností, profesijnej orientácie, intenzívnejšieho prepojenia na nástroje aktívnej politiky trhu práce a využívania potenciálu sociálnej ekonomiky.
4. Rozvinúť a zintenzívniť systematické opatrenia na predchádzanie protirómskeho rasizmu a výraznejšie zapojiť MRK do rozhodovacích procesov, s dôrazom na budovanie dôvery, posilnenie participácie na lokálnej úrovni.

Projekt priamo prispieva k napĺňaniu cieľa politiky súdržnosti „4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv“, prostredníctvom podpory integrovaných opatrení zameraných na znižovanie sociálneho vylúčenia a podporu rovnosti príležitostí pre MRK. Zároveň je projekt v súlade s prioritou 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít, keďže jeho cieľom je zabezpečovanie integrovaného komplexného prístupu reagujúceho na špecifické potreby lokalít identifikovaných v Atlase rómskych komunít, a to prostredníctvom koordinovaných intervencií v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, bývania a protirómskeho rasizmu. Projekt priamo prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa ESO4.10 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia, najmä realizáciou integrovaných intervencií v území, zlepšovaním prístupu k službám, vzdelávaniu a trhu práce, ako aj podporou participácie a zlepšovania životných podmienok MRK. Navrhovaný projekt zabezpečuje implementáciu integrovaného prístupu prostredníctvom RT v obciach, čím prepája národné politiky s lokálnou úrovňou a prispieva k

systematickému a adresnému riešeniu špecifických problémov komunít identifikovaných v Atlase rómskych komunít.

## 7. Merateľné ukazovatele NP a iné údaje

V tabuľke nižšie uveďte merateľné ukazovatele projektu a iné údaje. Poskytovateľ v spolupráci so žiadateľom uvádzajú povinne minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu – výstup a minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu - výsledok<sup>13</sup>.

Merateľné ukazovatele projektu musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne<sup>14</sup>.

### Zoznam merateľných ukazovateľov projektu

| Typ merateľného ukazovateľa projektu | Kód merateľného ukazovateľa projektu <sup>[1]</sup> | Názov merateľného ukazovateľa projektu                                                                             | Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu | Indikatívna cieľová hodnota <sup>[2]</sup> |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| výstup                               | PSKPEECO18                                          | Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni | počet subjektov                                 | 61                                         |
| výstup                               | PSKPO145                                            | Obce s prítomnosťou MRK, v ktorých sa realizuje projekt                                                            | počet                                           | 60                                         |
| výsledok                             | PSKPSRIO9                                           | Účastníci, ktorí využívajú inkluzívne, sociálne, vzdelávacie, osvetové a podporné služby                           | počet                                           | 18 000                                     |

<sup>[1]</sup> Uvádza sa kód merateľného ukazovateľa projektu, nie kód spoločného, resp. špecifického merateľného ukazovateľa programu. Ak merateľný ukazovateľ projektu ešte nemá pridelený kód, uvádza sa „n/a“.

<sup>[2]</sup> V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

### Zoznam iných údajov projektu (ak relevantné)

<sup>13</sup> Povinnosť uvádzať minimálne jeden merateľný ukazovateľ výsledku neplatí pre nasledovné výnimky:

- projekty technickej pomoci (okrem aktivít technickej pomoci zameraných na financovanie informačných systémov, Centrálného plánu vzdelávania, vzdelávania administratívnych kapacít a materiálno-technického zabezpečenia),
- projekty návratnej finančnej pomoci,
- projekty v rámci, ktorých je cieľová skupina:
  - a) totožná s účastníkmi projektu,
  - b) bude monitorovaná prostredníctvom spoločných merateľných ukazovateľov programu – výsledku v súlade s prílohou I nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1057 o ESF+ (karta účastníka) a súčasne platí jedna z dvoch nasledujúcich pod podmienok: projekty sú financované z ESF+, alebo projekty sú financované FST v súlade s čl. 8 písm. k) až m) nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056 o FST.
- typy akcií, pre ktoré neboli stanovené výsledkové merateľné ukazovatele programu a pre ktoré nie je zmysluplné stanovovať kvantifikované výsledky t. j. merateľné ukazovatele projektu. Popis cieľa projektu predstavujúci výsledok. Ide napríklad o intervencie zamerané na obstaranie štúdií alebo projektovej dokumentácie a pod. Riadiaci orgán pre Program Slovensko osobitne posudzuje potenciál zámeru národného projektu generovať kvantifikovateľné výsledky v podobe merateľných ukazovateľov projektu, ktorých definovanie je preferované.

<sup>14</sup> V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

| Kód iného údaja <sup>15</sup> | Názov iného údaja                                                                      | Merná jednotka iného údaja |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| DPSK001                       | Počet zamestnancov poskytujúcich asistenčné služby                                     | osoby                      |
| DPSK002                       | Počet zamestnancov z MRK poskytujúcich asistenčné služby                               | osoby                      |
| DPSK003                       | Počet vyškolených zamestnancov v oblasti separovania odpadov a odpadového hospodárstva | osoby                      |
| DPSK004                       | Počet osôb z MRK, ktoré využili služby rozvojového tímu v oblasti zamestnateľnosti     | osoby                      |
| DPSK033                       | Počet nástrojov zabezpečujúcich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím        | počet                      |
| DPSK034                       | Priemerná hrubá mesačná mzda financovaná z projektu za rok                             | EUR/rok                    |
| DPSK035                       | Medián priemerných hrubých mesačných miezd financovaných z projektu za rok             | EUR/rok                    |

## 8. Prínosy, ktoré sa dajú očakávať pre cieľové skupiny (ak je to relevantné)

| Cieľová skupina                                      | Počet <sup>16</sup> | Prínos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| obyvatelia MRK a obyvatelia celých sídelných komunít | 18 000              | <ul style="list-style-type: none"><li>- zlepšenie sociálnych a životných podmienok obyvateľov MRK aj celej sídelnej komunity prostredníctvom koordinovaných a integrovaných intervencií</li><li>- rovnnejší prístup Rómov, ku kvalitnému vzdelávaniu v hlavnom vzdelávacom prúde od narodenia po uplatnenie na trhu práce</li><li>- lepší prístup k príležitostiam na uplatnenie sa na trhu práce,</li><li>- zníženie sociálnych a ekonomických nerovností medzi obyvateľmi MRK a väčšinovou populáciou vrátane zlepšenia kvality bývania,</li><li>- posilnenie zamestnateľnosti obyvateľov MRK a zvýšenie ich aktívneho zapojenia do ekonomického života,</li><li>- zlepšenie spolunažívania, vzájomného porozumenia a spolupráce medzi obyvateľmi MRK a majoritou,</li><li>- zvýšenie participácie všetkých obyvateľov na komunitnom a verejnom živote.</li></ul> |

*V prípade viacerých cieľových skupín doplňte prínos pre každú z nich.*

<sup>15</sup> Ak iný údaj ešte nemá pridelený kód, uvádza sa „n/a“.

<sup>16</sup> Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

## 9. Aktivity národného projektu

- a. V tabuľke nižšie uveďte rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované.

| Názov aktivity                                                                                                        | Čo sa má aktivitou dosiahnuť                                                                           | Spôsob realizácie (žiadateľ a / alebo partner) | Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Podpora sociálnej inklúzie MRK prostredníctvom komplexného integrovaného prístupu s dopadom na celú sídelnú komunitu. | Zlepšenie životných podmienok s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov zapojených obcí. | žiadateľ                                       | 30                                               |

*V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich.*

- b. V tabuľke nižšie uveďte, či v rámci národného projektu bude uplatnený inštitút užívateľa<sup>17</sup> podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

| Názov aktivity                                                                                                        | Využitie inštitútu užívateľa (áno/nie) | Typ užívateľa <sup>18</sup> | Poskytovateľ príspevku užívateľovi (žiadateľ alebo partner) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Podpora sociálnej inklúzie MRK prostredníctvom komplexného integrovaného prístupu s dopadom na celú sídelnú komunitu. | áno                                    | obec                        | žiadateľ                                                    |

*V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich.*

- c. Uveďte detailnejší popis aktivít.

*Okrem detailnejšieho popisu každej oprávnenej hlavnej aktivity uveďte, ako je v projekte zabezpečené dodržiavanie horizontálnych princípov podľa čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, ako aj podľa uznesenia vlády SR č. 668 z 26. októbra 2022.*

*Ak po schválení zámeru NP komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 dôjde k podstatnej zmene v rozsahu hlavných aktivít NP uvedených vyššie (t. j. minimálne jedna hlavná aktivita nebude v rámci NP realizovaná, resp. má dôjsť k výraznému zväčšeniu alebo zmenšeniu rozsahu*

<sup>17</sup> Užívateľ sa na rozdiel od partnera nepodieľa na realizácii projektu žiadateľa, ale môže využiť finančný príspevok na realizáciu aktivít definovaných poskytovateľom vo výzve (napr. nákup a inštalácia kotla). Podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, užívateľom je osoba, ktorej prijímateľ alebo partner poskytuje finančné prostriedky z príspevku na základe predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa a v súlade so zmluvou uzavretou medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom alebo iným obdobným právnym vzťahom medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom.

<sup>18</sup> Uvádza sa typ subjektu/osôb (napr. neverejný poskytovateľ soc. služieb, dlhodobí uchádzači o zamestnanie), alebo právna forma.

*schválených aktivít, príp. doplneníu novej aktivity), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP. Z dôvodu zabezpečenia overenia dodržania vyššie uvedenej zásady poskytovateľ vo výzve na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci relevantnej podmienky poskytnutia príspevku zdefiniuje hlavné aktivity schváleného zámeru NP ako povinné hlavné aktivity projektu.*

**Hlavná aktivita projektu:** „Podpora sociálnej inklúzie MRK prostredníctvom komplexného integrovaného prístupu s dopadom na celú sídelnú komunitu“ je koncipovaná ako súbor vzájomne prepojených podaktivít, ktoré komplexne reagujú na potreby obyvateľov MRK a zároveň podporujú rozvoj celej obce.

#### **Podaktivity projektu:**

**Podaktivita 1:** *Výkon rozvojových tímov*

**Podaktivita 2:** *Profesionálny a osobnostný rozvoj členov rozvojových tímov*

**Podaktivita 3:** *Komplexná metodická podpora a odborné konzultácie členom rozvojových tímov*

Podaktivity projektu priamo naplňajú hlavný cieľ projektu tým, že zabezpečujú výkon RT, posilňujú profesijné kapacity zamestnancov RT a zároveň nastavujú jednotný metodický postup pri ich práci v teréne. Vzájomným prepojením týchto aktivít sa zvyšuje účinnosť intervencií a ich reálny dopad v komunitách.

#### **Podaktivita 1 Výkon Rozvojových tímov**

##### **A. Opis výkonu Rozvojových tímov**

Výkon RT bude postavený na multidisciplinárnom prístupe, zabezpečený v 60 obciach v kľúčových oblastiach **vzdelávania, zamestnanosti, bývania a boja s protirómskym rasizmom vrátane podpory participácie**, pričom konkrétne aktivity v jednotlivých oblastiach vychádzajú z mapovania potrieb identifikovaných v teréne a zo skúseností implementácie NP RT I..

##### ***1.1. Oblasť vzdelávania - konkrétne oblasti intervencií***

*Činnosti spojené s oblasťou vzdelávania pre rodičov a deti vo veku do 6 rokov*

Činnosti v tejto oblasti sú zamerané na podporu zdravého vývinu detí do 6 rokov a na posilňovanie rodičovskej zodpovednosti a zlepšenie starostlivosti o deti. Ide o podporné, informačné a osvetové aktivity v zmysle Zákona č. 448/ 2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Táto oblasť intervencií je orientovaná na systematickú a dlhodobú prácu s rodičmi s cieľom podporiť zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin detí. Aktivity sú zamerané na podporu vzťahovej väzby medzi rodičom a dieťaťom, rozvíjanie základných hygienických návykov, sociálnych a komunikačných zručností u rodičov aj detí a na prípravu detí na vstup do predprimárneho vzdelávania, čím sa zvyšuje ich úspešnosť v ďalšom vzdelávaní. Dôraz sa kladie na praktické pôsobenie Nene priamo v prirodzenom prostredí klientov, formou praktického nácviku, sprevádzania a individuálneho prístupu. Rodičom jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom vysvetľuje význam starostlivosti, hry, komunikácie, bezpečia, pravidelného režimu, vzťahovej väzby a prípravy dieťaťa na materskú a základnú školu. Pri práci využíva praktické ukážky, jednoduché aktivity, didaktické pomôcky a pracovné listy. Nene má kľúčový význam pri zabezpečení včasných intervencií, keďže ako obyvateľka z rómskej komunity

prirodzene vstupuje do prostredia rodín, buduje dôveru a dokáže včas upozorniť na rizikové faktory negatívne ovplyvňujúce vývin dieťaťa. Prostredníctvom pravidelného kontaktu s rodičmi prehĺbuje rozvoj rodičovskej zodpovednosti, zdravé návyky je nápomocná pri správnom vývine detí už od raného veku.

V NP RT I. sa podarilo etablovať pozíciu Nene ako stabilný a funkčný prvok podpory rodičov a detí v komunitách, pričom táto pomoc sa postupne stala vyhľadávanou a akceptovanou formou pomoci predovšetkým v prostredí MRK. V niektorých obciach je zároveň snahou nadviazať na realizáciu mamiklubov zriadením Materského centra, ktoré vytvorí priestor pre stretávanie sa matiek, výmenu skúseností a rozvoj a podporu svojpomocných aktivít, čím sa posilňuje komunitná spolupráca a aktívne zapojenie rodičov.

#### *Činnosti spojené s oblasťou vzdelávania pre deti od 7 rokov a mladých ľudí do 30 rokov*

Táto oblasť sa zameriava na systematickú prácu s deťmi, mládežou a mladými dospelými s cieľom podporiť ich vzdelávací potenciál, osobnostný rozvoj a prevenciu sociálno-patologických javov, vrátane záškoláctva a predčasného ukončenia školskej dochádzky. Aktivita zahŕňajú mapovanie cieľovej skupiny, úzku spoluprácu so školami, individuálne a skupinové motivačné rozhovory so žiakmi a rodičmi, návštevy v rodinách, neformálne vzdelávanie a poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie. V rámci práce so žiakmi 8. a 9. ročníkov základných škôl sú intervencie zamerané na podporu ich prechodu na stredné školy.

Dôležitou súčasťou je aj sprevádzanie detí počas výberu strednej školy, organizovanie aktivít zameraných na profesijnú orientáciu a ich motiváciu pokračovať vo vzdelávaní. V prípade žiakov stredných škôl sú aktivity zamerané na ich udržanie vo vzdelávacom procese a úspešné ukončenie štúdia. Intervencie zahŕňajú systematickú spoluprácu so školami, zapájanie rodičov, podporu pri riešení problémov súvisiacich s dochádzkou, prospechom či adaptáciou. Súčasťou je aj prepájanie žiakov/študentov s praxou prostredníctvom stáží či exkurzií. Súčasťou tejto oblasti je aj podpora talentov, rozvoj mäkkých zručností, rozvoj finančnej gramotnosti a systematická práca s rodičmi s cieľom zvýšiť hodnotu vzdelania v rodinách. Uvedené intervencie predstavujú prepojený systém podpory, ktorý reaguje na potreby detí, mládeže a ich rodín. Pridanou hodnotou v NP sú i dobrovoľníci z radov študentov SŠ, VŠ, ktorí sa venujú mládeži v rôznych oblastiach, či už neformálneho vzdelávania, kultúrno - osvetovej činnosti a vzájomnej podpory.

RT v NP RT I. poukazujú na narastajúci výskyt závislostí v cieľovej skupine detí a mladistvých. V ďalšej fáze bude pridanou hodnotou realizácia systematickej prevencie sociálno-patologických javov, najmä v oblasti závislostí, ktoré sú často vstupnou bránou k ďalším sociálno-patologickým javom.

V rámci NP RT II. bude aj odborná podpora v oblasti vzdelávania zabezpečovaná prostredníctvom konzultantov pre oblasť vzdelávania. Táto podpora vychádza zo skúseností získaných počas implementácie NP RT I., ktoré poukázali na potrebu systematickej a odbornej podpory pracovníkov pôsobiacich v komunitách v oblasti vzdelávania.

Deliaca línia s NP PIVR: Činnosť jednotlivých RPM je ohraničená územím 60-tich obcí zapojených do NP. RPM vykonáva intervencie a aktivity pre deti a mládež vo vekovej kategórii od 7 rokov do veku 30 rokov. V rámci NP PIVR sú prijímateľmi mentorskej a štipendijnej podpory študenti stredných škôl. Vykonávané činnosti RPM sú svojim charakterom poskytovaných intervencií podporné pre činnosti mentora v NP PIVR. Deliacia línia nie je stanovená na úrovni oprávneného územia, ale bude zabezpečená na úrovni zapojenosti do aktivít. Účasť na aktivitách NP PIVR bude preukázaná čestným prehlásením zákonného zástupcu štipendistu.

### *Činnosti spojené s oblasťou vzdelávania dospelých a seniorov*

V oblasti vzdelávania dospelých a seniorov je kladený dôraz na rozvoj základných digitálnych a praktických zručností potrebných pre každodenný život. U seniorov zahŕňajú kurzy finančnej gramotnosti, tréningy pamäti, ako aj podporu aktívneho starnutia a medzigeneračného učenia. Realizované aktivity prispievajú k eliminácii sociálnej izolácie a syndrómu osamelosti u seniorov. V rámci pokračovania NP RT II. plánujeme overené aktivity pre seniorov škálovať do všetkých zapojených lokalít.

### **1.2. Oblasť zamestnanosti - konkrétne oblasti intervencií**

Oblasť zamestnanosti je zameraná na komplexnú podporu zamestnatel'nosti klientov z prostredia MRK, pričom reaguje na individuálne aj systémové bariéry vstupu na trh práce. Dôležitou súčasťou je poradenstvo v oblasti profesijnej orientácie pre mladých ľudí a sprevádzanie od školy až na trh práce. Zvýšenie zamestnatel'nosti klientov bude zabezpečované prostredníctvom umožnenia ďalšieho vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie, rozvoja praktických zručností potrebných pre vstup na trh práce a podpory pri prekonávaní bariér pred vstupom do zamestnania. Zvýšenie zamestnanosti klientov je podporované aktívnou asistenciou pri získavaní zamestnania, vrátane prípravy na výberové konania. Samozrejmosťou je aj práca so zamestnávateľmi zameraná na odbúravanie predsudkov a zlepšovanie podmienok zamestnávania znevýhodnených skupín.

Významným prvkom v NP RT I. sú dosiahnuté výsledky v oblasti dlhového poradenstva pod vedením konzultantov pre dlhové poradenstvo, ktoré je zamerané na zlepšovanie finančnej gramotnosti, komunikáciu s veriteľmi, posudzovanie oprávnenosti nárokov, nastavovanie splátkových kalendárov, postupné oddlžovanie klientov a pod. Cieľom týchto intervencií je naďalej stabilizovať finančnú situáciu klientov, predchádzať ďalšiemu zadlžovaniu a eliminovať bariéry, ktoré bránia pri udržaní sa na trhu práce.

Inovatívnym prvkom v NP RT II. bude identifikácia potenciálu pre vznik sociálnych podnikov v zapojených obciach. Tento prístup bude reflektovať na miestne podmienky, potreby komunít a dostupné zdroje s cieľom podporiť vznik udržateľných foriem zamestnávania na lokálnej úrovni. Pilotná aktivita identifikácie potenciálu pre vznik sociálnych podnikov bude realizovaná v predpokladanom rozsahu 10 % zo zapojených obcí, vybraných na základe vopred definovaných kritérií (najmä miera nezamestnanosti, podiel MRK, existujúce personálne kapacity a záujem samosprávy).

Kľúčovú úlohu v tomto procese budú zohrávať konzultanti pre oblasť zamestnanosti, ktorí budú poskytovať samosprávam a obyvateľom obcí odborné informácie v súlade s aktuálnou legislatívou. V nadväznosti na legislatívne zmeny vyplývajúce z novely zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch účinnéj od 1.1.2026 bude zabezpečená metodická pripravenosť konzultantov pre oblasť zamestnanosti najmä prostredníctvom samoštúdia relevantných metodických a legislatívnych materiálov a pravidelných odborných konzultácií s regionálnymi kanceláriami sociálnej ekonomiky. Tento prístup umožní priebežné získavanie aktuálnych informácií, ich praktickú interpretáciu v podmienkach zapojených obcí a zabezpečenie odbornej podpory pri identifikácii a rozvoji zámerov sociálnych podnikov v súlade s platnou legislatívou a usmerneniami MPSVR. Konzultanti pre oblasť zamestnanosti budú zabezpečovať analytické činnosti, poradenstvo k spracovaniu podnikateľských zámerov a metodickú podporu a praktické sprevádzanie počas

celého procesu prípravy. Podpora bude zahŕňať identifikáciu miestnych potrieb a príležitostí, analýzu oblastí podnikania a výber adekvátneho modelu, ako aj asistenciu pri založení a nastavení fungovania v počiatočnej fáze prevádzky. Zodpovednosť a finančné náklady na vypracovanie podnikateľského plánu bude znášať vždy zapojená obec.

Úspešnosť pilotného prvku bude sledovaná prostredníctvom ukazovateľov, najmä:

- počet obcí, v ktorých bol identifikovaný potenciál pre vznik sociálneho podniku (min. 6),
- počet subjektov smerujúcich k registrácii sociálneho podniku (min. 3),
- počet samospráv zapojených do prípravných a konzultačných aktivít (min. 5).

Konzultanti pre oblasť zamestnanosti budú pravidelne konzultovať a sieťovať regionálne kancelárie sociálnej ekonomiky so samosprávou, a to najmä za účelom získavania aktuálnych metodických usmernení a legislatívnych informácií, konzultovania konkrétnych zámerov, identifikácie vhodných nástrojov podpory a financovania sociálnych podnikov.

### **1.3. Oblasť bývania - konkrétne oblasti intervencií**

Cieľom intervencií v oblasti bývania je podporiť bezproblémové spolunažívanie obyvateľov v susedstvách aj v rámci celej sídelnej komunity, prispieť k zveľaďovaniu prostredia pri obytných domoch a posilniť environmentálnu zodpovednosť obyvateľov, najmä v oblasti nakladania s odpadom, separácie a starostlivosti o zeleň. Dôležitou súčasťou je aj zameranie na zlepšenie platobnej disciplíny domácností a na podporu prístupu k základnej technickej infraštruktúre, ako je verejný vodovod, kanalizácia či plynofikácia. Dôraz bude kladený na motivovanie domácností k zodpovednému hospodáreniu, udržiavaniu bývania, riešeniu technických problémov a využívaniu dostupných príspevkov. Súčasťou budú aj komunitné aktivity zamerané na starostlivosť o verejný priestor a elimináciu skládok odpadu, doplnené osvetou v rôznych oblastiach súvisiacich s bývaním.

V NP RT I. sa v niektorých obciach preukázateľne zvýšila miera triedenia odpadu, čo potvrdzuje efektívnosť činnosti rozvojových tímov. V NP RT II. budú opatrenia zamerané na environmentálnu gramotnosť systematicky rozšírené do všetkých zapojených obcí, pričom dôraz bude kladený na intenzívnejšie vedenie, pravidelnú prácu s rodinami, praktické nácviky a posilnenie zodpovednosti pri nakladaní s odpadom a pri jeho dôslednom triedení. Niektoré RT sa v NP RT I. stretli s výskytom krízových situácií, najmä požiarov. V NP RT II. bude preto vo všetkých obciach zavedený cyklus preventívnych vzdelávacích aktivít zameraný na ochranu pred požiarom. V rámci projektu budú vypracované praktické postupy a odporúčania opatrení pre RT ako zabezpečiť včasnú pomoc pri krízových situáciách (požiar, povodne, zosuv pôdy, živelné pohromy a pod).

Počas implementácie NP RT II. budú pilotne implementované intervencie aj na riešenie energetickej chudoby. Nevedomosť a nedostatočná motivácia domácností k úspore energií predstavuje významnú bariéru pri riešení energetickej chudoby. Bez systematických vzdelávacích a osvetových aktivít, ako aj podpory praktických úsporných riešení, nie je možné dosiahnuť dlhodobé zlepšenie situácie. NP RT II. plánuje prostredníctvom Konzultantov pre bývanie a protirómsky rasizmus zaviesť komplexné osvetové a poradenské aktivity, ktoré budú zamerané na zvyšovanie energetickej gramotnosti, podporu efektívneho hospodárenia s energiami a poskytovanie praktických úsporných riešení. Súčasťou budú vzdelávacie aktivity zamerané na zlepšenie orientácie v oblasti bývania, najmä na správne porozumenie a čítanie faktúr, všeobecne záväzných nariadení (ďalej VZN) a ďalších predpisov súvisiacich s bývaním. Cieľom je znížiť náklady obyvateľov obce, pomôcť domácnostiam optimalizovať spotrebu energií a prispieť k dlhodobo udržateľnému zlepšeniu ich životných podmienok.

#### **1.4. Oblasť Boja s protirómskym rasizmom a podpora participácie - konkrétne oblasti intervencií**

V oblasti boja protirómskemu rasizmu a podpory participácie sa aktivity zameriavajú na prevenciu diskriminácie, odbúravanie predsudkov, posilňovanie vzájomného rešpektu a budovanie dôvery medzi komunitou, samosprávou a inštitúciami. Dôležitou súčasťou je podpora participácie obyvateľov, organizovanie komunitných stretnutí a spoločných aktivít majority a minority, vytváranie priestoru na dialóg a riešenie konfliktov, ako aj posilňovanie povedomia o právach, rovnosti príležitostí a neprípustnosti diskriminačného správania. Súčasťou aktivít je aj systematické posilňovanie advokačných schopností rómskych lídrov, najmä v oblasti presadzovania práv, ochrany pred diskrimináciou a aktívneho zapájania sa do rozhodovacích procesov na miestnej úrovni. Táto oblasť zároveň podporuje vytváranie inkluzívneho a bezpečného prostredia v obciach a prispieva k znižovaniu nenávistných prejavov a šírenia stereotypov, ktoré stigmatizujú marginalizované rómske obyvateľstvo. Prostredníctvom podpory dialógu, vzdelávacích a osvetových aktivít sa posilňuje vzájomné porozumenie, rešpekt a dôvera medzi majoritou a minoritou, čím sa znižuje sociálny odstup a predchádza konfliktom. Zároveň sa vytvárajú podmienky pre aktívne zapájanie obyvateľov do komunitného a verejného života na princípoch rovnosti a nediskriminácie.

Konkrétne aktivity:

- Organizovanie komunitných fór minimálne jedenkrát ročne za účelom identifikácie potrieb a problémov celej sídelnej komunity a stanovenia priorít v zapojených obciach.
- Podpora činnosti existujúcich alebo vznikajúcich rómskych a pro-rómskych mimovládnych organizácií.
- Realizácia preventívnych, vzdelávacích a senzibilizačných aktivít, ktoré prepájajú menšinové a väčšinové obyvateľstvo, podporujú vzájomné porozumenie, odbúravajú predsudky a zároveň vytvárajú priestor pre medzigeneračný dialóg a rozvoj líderstva u detí a mládeže.
- Podpora tvorby, aktualizácie a vyhodnotenia RPO v spolupráci so samosprávou, členmi RT a obyvateľmi obce, na základe participatívneho procesu „zdola nahor“.
- Prepájanie a sieťovanie subjektov pôsobiacich v obci s aktivitami RT s cieľom zvýšiť efektivitu spolupráce, koordináciu intervencií a celkový dopad aktivít v území
- Pokračovanie podpory tvorby a implementácie mikroprojektov zameraných na komplexný rozvoj zapojených obcí prostredníctvom RT

Inovatívne bude v rámci NP RT II. vytvorený a implementovaný rovesnícky program (peer to peer) - podpora mladých rómskych lídrov. Súčasťou programu bude prepájanie mladých ľudí z celej sídelnej komunity a ich motivácia k dobrovoľníctvu a k príprave a realizácii mikroprojektov. Zároveň bude v rámci NP RT II. venovaná špeciálna pozornosť aktivizácii rómskych mladých dievčat a žien k ich vyššej účasti na vzdelávaní, uplatnení sa na trhu práce, ako aj v programoch zameraných na zlepšenie postavenia rómskych žien v spoločnosti. Súčasťou aktivít bude aj implementácia programu zameraného na podporu rómskych žien, ktorý bude vychádzať zo skúseností existujúcich skúseností a iniciatív zapojených obcí, ktoré boli realizované v NP RT I. zameraných na posilňovanie postavenia rómskych žien v komunitách (napr. vznik ženských klubov). Ucelený program bude vypracovaný prostredníctvom odborných garantov aktivít v úvodnej časti implementácie NP RT II. Aktivity programu zameraného na podporu rómskych žien budú zahŕňať identifikáciu a zapájanie rómskych žien, ktoré budú motivované k aktívnemu zapojeniu do komunitného života a podpory ostatných žien v komunite. Súčasťou aktivít bude vytváranie a podpora svojpomocných podporných skupín rómskych žien, ktoré budú slúžiť ako bezpečný priestor na zdieľanie skúseností, riešenie životných situácií, posilňovanie

sebadôvery a rozvoj sociálnych a komunikačných zručností. Tieto skupiny budú zároveň podporovať vzájomnú solidaritu, aktivizáciu a zapájanie žien do riešenia problémov v komunite. Výstupom bude posilnenie žien a podpora sebadôvery, ktorá je prvým krokom k úspešnému začleneniu sa do spoločenského života. Súčasťou bude aj spracovanie metodických a podporných materiálov využiteľných pri práci s rómskymi ženami v komunitách. . Deliacia línia v oblasti podpory rómskych žien a dievčat s implementovanými projektmi, vyhlásenými a plánovanými výzvami je určená na základe územného pôsobenia a oprávnenosti prijímateľa.

### **1.5 Sociálna oblasť**

Súbežne s implementáciou aktivít v prioritných oblastiach budú zabezpečené intervencie aj v sociálnej oblasti, ktorá úzko súvisí so všetkými prioritnými oblasťami zámeru národného projektu. Aktivity budú realizované prostredníctvom sprevádzania členov komunity pri riešení ich životných situácií. Dôraz bude zároveň kladený na zmocňovanie členov komunity a posilňovanie ich schopnosti prevziať zodpovednosť za riešenie vlastnej životnej situácie. RT budú podporovať jednotlivcov a rodiny pri riešení nepriaznivej sociálnej životnej situácie a zlepšovaní ich životných podmienok.

#### **B. Členovia Rozvojových tímov a požadované kvalifikačné predpoklady na jednotlivé pozície**

RT budú tvoriť členovia/zamestnanci, ktorí spĺňajú okrem kvalifikačných podmienok aj podmienku bezúhonnosti. Postup obsadzovania pracovných pozícií členov RT bude zadefinovaný v Sprievodcovi pre užívateľa NP RT II. (ďalej "Sprievodca").

ÚV SR/ÚSVRK ako prijímateľ NP RT II. vydá Sprievodcu pre zapojených užívateľov v čase pred uzatváraním Zmlúv o spolupráci (ďalej "Zmluva").

V Sprievodcovi budú podrobnejšie rozpracované práva a povinnosti subjektov zapojených do NP, ktoré budú uvedené v Zmluve. Povinnosti stanovené v Sprievodcovi budú pri realizácii NP RT II. záväzné.

Sprievodca bude zostavený za účelom poskytnutia doplňujúcich, spresňujúcich a vysvetľujúcich informácií pre žiadateľa a užívateľa. Jeho úlohou bude usmerniť užívateľov ako správne vecne realizovať aktivity projektu. Súčasťou Sprievodcu budú formuláre, ktoré bude užívateľ povinný používať a predkladať ÚV SR/ÚSVRK.

Sprievodca bude zverejnený na webovom sídle <https://www.romovia.vlada.gov.sk/>. V prípade zmien v Sprievodcovi (aktualizácie Sprievodcu, jeho príloh alebo usmernení) bude užívateľ povinný postupovať podľa aktuálne účinnej verzie zverejnenej na webovom sídle ÚV SR/USVRK <https://www.romovia.vlada.gov.sk/>.

Členovia RT budú zamestnancami obce, zamestnaní na trvalý pracovný pomer.

Patria sem:

#### **1. Rozvojový pracovník plánovania (ďalej "RPP")**

Vykoná najmä: plánovanie činností, koordinovanie a sieťovanie členov RT a zabezpečenie výstupov pre Prijímateľa NP.

Kvalifikačné požiadavky na pracovnú pozíciu: vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa, 2 roky praxe v oblasti sociálnej inklúzie.

Počet rozvojových pracovníkov plánovania: V každej obci je 1.

## 2. Sociálny pracovník (ďalej "SP")

Vykonáva najmä: podpora motivácie a aktivizácia jednotlivcov a rodín na riešenie problémov a nepriaznivých životných situácií.

Kvalifikačné požiadavky na pracovnú pozíciu: vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa v zmysle zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Maximálny počet sociálnych pracovníkov je stanovený podľa počtu obyvateľov v obci a podielu MRK v obci.

| Počet obyvateľov obce             | Počet SP |
|-----------------------------------|----------|
| do 1000                           | 1        |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1        |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1        |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2        |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2        |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2        |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2        |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 3        |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 3        |

## 3. Rozvojový pracovník pre bývanie (ďalej "RPB")

Vykonáva najmä: činnosti zamerané na podporu kvality života a zlepšenia podmienok bývania obyvateľov a rozvoj komunitného prostredia.

Kvalifikačné požiadavky na pracovnú pozíciu: min. nižšie stredné odborné vzdelanie v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ovládanie slovenského jazyka slovom aj písmom, osobnostné predpoklady pre výkon pozície (pochádza z miestnej komunity, je znály prostredia, pomerov a sociálnych vzťahov v nej, akceptovaný komunitou, prirodzená autorita a iné).

Maximálny počet rozvojových pracovníkov pre bývanie je stanovený podľa počtu obyvateľov v obci a podielu MRK v obci.

| Počet obyvateľov                  | Počet RPB |
|-----------------------------------|-----------|
| do 1000                           | 1         |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1         |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1         |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1         |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1         |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2         |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2         |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 2         |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 2         |

## 4. Rozvojový pracovník pre mládež (ďalej "RPM")

Vykonáva najmä: činnosti zamerané na posilňovanie vzdelávacích kompetencií u detí a mládeže, podporu neformálneho vzdelávania a realizácia voľnočasových aktivít pre deti a mládež.  
Kvalifikačné požiadavky na pracovnú pozíciu: min. úplne stredoškolské vzdelanie.

Maximálny počet rozvojových pracovníkov pre mládež je stanovený podľa počtu obyvateľov v obci a podielu MRK v obci.

| Počet obyvateľov                  | Počet RPM |
|-----------------------------------|-----------|
| do 1000                           | 1         |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1         |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1         |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1         |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1         |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2         |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2         |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 2         |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 2         |

#### 5. Nene

Vykonáva najmä: činnosti zamerané na podporu zdravého vývinu dieťaťa zvyšovanie rodičovských zručností a zodpovednosti (raná starostlivosť o dieťa vo veku od 0 do 6 rokov).

Kvalifikačné požiadavky na pracovnú pozíciu: splnenie podmienky v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení Zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, ukončená školská dochádzka min. v poslednom ročníku ZŠ (dokladovať sa bude vysvedčenie z posledného ročníka, ovládanie slovenského jazyka slovom a písmom, má osobnostné predpoklady pre výkon pozície (pochádza z miestnej komunity, je znála prostredia, sociálnych vzťahov v nej, akceptovaná komunitou, prirodzená autorita a iné) .

Maximálny počet Nene je stanovený podľa počtu obyvateľov v obci a podielu MRK v obci.

| Počet obyvateľov                  | Počet Nene |
|-----------------------------------|------------|
| do 1000                           | 1          |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1          |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2          |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2          |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2          |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 2          |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 2          |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 4          |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 4          |

#### 6. Asistent rozvojového tímu ( obce s počtom obyvateľov nad 2000 a podielom MRK nad 50,01 %)

Vykonáva najmä: administratívne činnosti pre CRT v rámci NP RT II., poskytuje asistenčné činnosti ostatným členom RT pri realizácii ich činností a aktivít.

Kvalifikačné predpoklady na pozíciu asistent rozvojového tímu: min. nižšie stredné odborné vzdelanie v zmysle školského zákona, ovládanie slovenského jazyka slovom aj písmom.

Počet asistentov je stanovený pre obce s počtom obyvateľov nad 2000 a podielom MRK nad 50,01 % max. 1.

| Počet obyvateľov                  | Počet asistentov |
|-----------------------------------|------------------|
| do 1000                           | 0                |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 0                |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 0                |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1                |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1                |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 1                |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 1                |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 1                |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 1                |

### **Podaktivita 2: Profesionálny a osobnostný rozvoj členov rozvojových tímov**

Systematické posilňovanie odborných kapacít, zručností a osobnostných kompetencií všetkých členov RT je koncipované s dôrazom na špecifiká jednotlivých pracovných pozícií, ako aj na aktuálne potreby vyplývajúce z práce v sociálne znevýhodnenom prostredí. Tento prístup umožňuje cieľový rozvoj kompetencií nevyhnutných pre kvalitný výkon činností, zvyšovanie úrovne poskytovaných intervencií a schopnosť flexibilne reagovať na meniace sa potreby v cieľových komunitách.

Podaktivita bude realizovaná prostredníctvom systematicky nastavených vzdelávacích aktivít, ktoré zabezpečia kontinuálne zvyšovanie odborných a osobnostných kompetencií, a to formou:

- realizácie vzdelávacích aktivít, zameraných na rozvoj odborných vedomostí, praktických zručností a metodických postupov potrebných pre výkon činností v rámci národného projektu, s dôrazom na ich aplikovateľnosť v praxi,
- realizácie supervízie (skupinovej a individuálnej), ktorá bude slúžiť ako nástroj odbornej podpory, reflexie pracovných skúseností, zvyšovania kvality poskytovaných intervencií a prevencie syndrómu vyhorenia.

Uvedené formy podpory rozvoja členov RT prispejú k zabezpečeniu kvality výkonu činností, podpore profesijného rastu zamestnancov a k efektívnej implementácii aktivít NP v cieľových komunitách.

### **Podaktivita 3: Komplexná metodická podpora a odborné konzultácie členom rozvojových tímov**

Komplexná metodická podpora a odborné konzultácie pre členov RT sú zamerané na zvyšovanie kvality ich práce a efektívnu realizáciu aktivít. Zahŕňajú pravidelné usmerňovanie, zdieľanie dobrej praxe, odborné poradenstvo a riešenie konkrétnych situácií v teréne. Cieľom je posilniť odborné kompetencie členov tímov a zabezpečiť koordinovaný a udržateľný prístup k rozvoju komunit. Podaktivitu realizujú interné zamestnanci ÚSVRK, a to - odborní garanti aktivít za podpory personálnych kapacít v teréne a to najmä regionálnych koordinátorov a konzultantov.

#### **Komplexná metodická podpora poskytovaná zo strany regionálnych koordinátorov**

**Regionálny koordinátor** - koordinuje a usmerňuje členov RT pri výkone ich činnosti, poskytuje im odbornú metodickú podporu, konzultuje a odporúča realizáciu činností a aktivít vychádzajúc z analýzy potrieb a konkrétnej situácie danej lokality, v prípade potreby poskytuje podporu pri distribúcii klientov k iným potrebným službám, podporuje prepojenie intervencií v oblastiach vzdelávania, bývania, zamestnanosti a sociálnej inklúzie, spolupracuje s partnermi na lokálnej úrovni a zároveň sa podieľa na monitorovaní, hodnotení a nastavovaní zlepšení realizovaných opatrení v zapojených lokalitách.

Okrem toho:

- zabezpečuje spoluprácu medzi prijímateľom a užívateľmi zapojenými do národného projektu,
- monitoruje, overuje a vyhodnocuje kvalitu vykonávaných činností RT a potvrdzuje, či je výkon práce zamestnancov v súlade so Zmluvou i a so Sprievodcom,
- overuje plnenie podmienok stanovených v Zmluve medzi prijímateľom a užívateľmi,
- zabezpečuje dohľad nad realizáciou výberových konaní na pracovné pozície členov RT,
- spolupracuje a poskytuje súčinnosť ďalším pracovníkom v NP (konzultanti, odborní garanti aktivít, riadiaci tím a pod.).

Kvalifikačné predpoklady na pozíciu regionálny koordinátor: vysokoškolské vzdelanie 2 stupňa, min. 3 roky praxe v oblasti sociálnej inklúzie.

#### Komplexná metodická podpora poskytovaná zo strany odborných garantov aktivít

**Odborný garant aktivít** - zabezpečuje komplexnú metodickú podporu a odborný dohľad nad realizáciou projektových činností, zároveň zodpovedá za ich vecnú správnosť, kvalitu a súlad s cieľmi projektu. Odborný garant aktivít zabezpečuje prepojenie jednotlivých intervencií, priebežne informuje o legislatívnych a systémových zmenách relevantných pre výkon činností aj situáciu cieľových skupín a zároveň identifikuje, analyzuje a vyhodnocuje potreby rómskych komunít a členov RT s cieľom zvyšovať efektívnosť a dopad realizovaných aktivít.

Kvalifikačné predpoklady pre pracovnú pozíciu odborný garant aktivít: vysokoškolské vzdelanie 2 stupňa (sociálna práca alebo pedagogické vzdelanie výhodou), min. 3 roky praxe v oblasti sociálnej inklúzie alebo min. 2 roky praxe v oblasti práce s MRK, Znalosť strategických dokumentov v oblasti štrukturálnych a investičných fondov EÚ, Znalosť Programu Slovensko

#### Komplexné odborné poradenstvo poskytované zo strany konzultantov

**Konzultant** - zabezpečuje odborné konzultácie v prioritných oblastiach NP. Hlavnou činnosťou bude poskytovanie špeciálnych intervencií v zapojených obciach na základe identifikovaných individuálnych potrieb. Pri výkone svojej činnosti úzko spolupracuje s odbornými garantmi aktivít, regionálnymi koordinátormi, členmi RT a so zapojenými užívateľmi.

#### *Konkrétne pozície v rámci činnosti konzultantov:*

**Konzultant pre oblasť vzdelávania** - vykonáva činnosti zamerané na odbornú podporu, systematické usmerňovanie v práci s deťmi a mládežou, rodičmi a rodinami. Zavedenie pozície vychádza z praktických skúseností z implementácie NP RT I. a z potreby zabezpečiť jednotné metodické vedenie a efektívnejšiu koordináciu práce v oblasti vzdelávania v zapojených obciach., Konzultant pre oblasť vzdelávania konkrétne poskytuje:

- koordinačnú, metodickú a podpornú činnosť v oblasti vzdelávania,

- odborné usmernenie, spätnú väzbu a podieľa sa na riešení rôznych situácií v oblasti vzdelávania v spolupráci s relevantnými odborníkmi, zároveň zabezpečuje prepojenie s inštitúciami,
- podporu pri komunitných a rodičovských aktivitách, stretnutiach tzv. Mamikluby, rodičovské kaviarne, rodinné kruhy,
- podporu pri zriadení materských centier,
- podporu pri realizácii mikroprojektov zameraných na podporu rodičovských zručností a rodičovskej zodpovednosti, posilňovanie rodinných vzťahov a sociálnu inklúziu v komunite,
- podporu pri nadviazaní spolupráce so školami pri riešení problémov súvisiacich s dochádzkou, prospechom či adaptáciou, podpora pri realizácii aktivít CRT zameraných na profesijné poradenstvo,
- podporu pri udržaní žiakov vo vzdelávacom procese až po úspešné ukončenie štúdia.

Kvalifikačné predpoklady na pozíciu konzultant pre oblasť vzdelávania: vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa (humanitné, spoločenské alebo zdravotnícke vedy), povinná 3. ročná prax v oblasti sociálnej inklúzie.

**Konzultant pre dlhové poradenstvo** – zabezpečuje činnosti zamerané na odstraňovanie bariér zamestnanosti a zamestnateľnosti formou podpory finančnej gramotnosti a dlhového poradenstva. Konkrétne vykonáva:

- analýzu dlhov a nastavenie ďalších krokov k jeho splateniu alebo optimálnemu zníženiu, analýzu príjmov klienta a odporúčania k ich optimalizácii, komplexné nastavenie rodinného rozpočtu v dlhodobom časovom horizonte a monitorovanie jeho dodržiavania,
- odporúčania ohľadom konsolidácie úverov, pôžičiek, poisťiek a pod.,
- analýzu majetkovej situácie klienta (najmä pre prípad hroziaceho osobného bankrotu) a odporúčania ďalších krokov pri eventúálnom nakladaní s majetkom,
- analýzu potreby a efektívnosti osobného bankrotu ako poslednej operácie zbavenia sa dlhu.

**Konzultant pre oblasť bývania a protirómskeho rasizmu** - zabezpečuje činnosti zamerané na odstraňovanie bariér diskriminácie a protirómskeho rasizmu a na odborné poradenstvo a podporu v oblastiach bývania. Konkrétne vykonáva:

- analýzu situácie diskriminácie a segregácie, navrhuje opatrenia na ich elimináciu,
- podporu pri aktivitách smerujúcich k aktívnej angažovanosti Rómov a ostatného obyvateľstva obce do rozhodovacích procesov,
- podporu pri prepájaní a sieťovaní subjektov pôsobiacich v obci s aktivitami NP s cieľom zosilniť koordináciu intervencií, zvýšiť efektívnosť spolupráce a maximalizovať dopad realizovaných aktivít v území,
- odporúčania k riešeniu energetickej chudoby, ktoré nadväzujú na Konceptiu ochrany odberateľov spĺňajúcich kritériá energetickej chudoby.

**Konzultant pre oblasť zamestnanosti** - zabezpečuje činnosti zamerané na podporu pri navrhovaní a realizácii aktivít zameraných na rozvoj ľudských zdrojov, zvyšovanie zamestnateľnosti a prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce. Konkrétne zabezpečuje:

- podporu RT v oblasti zamestnanosti,
- podporu pre RT v oblasti zamestnanosti,
- identifikáciu bariér zamestnatelnosti (dlhy, doprava, nízke vzdelanie, diskriminácia),
- mapovanie zamestnávateľov v regióne, podporu pri prepájaní a sieťovaní subjektov a relevantných partnerov (zamestnávatelia, vzdelávacie inštitúcie, úrady práce),
- identifikáciu a analýzu miestnych potrieb a príležitostí, poradenstvo a asistenciu pri zakladaní a nastavení fungovania prevádzky sociálneho podniku.

Kvalifikačné predpoklady na pozíciu konzultant: vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa, povinná 3. ročná prax v oblasti sociálnej inklúzie.

Metodické dokumenty a manuály zamerané na postupy a metódy práce aplikovateľné pri práci s cieľovou skupinou so zameraním na prioritné oblasti

Na základe pilotných navrhnutých teoretických odporúčaní obsiahnutých v doposiaľ spracovaných metodických dokumentoch boli napriek systematickému metodickému vedeniu regionálnych koordinátorov v praxi identifikované rozdiely v ich interpretácii a implementácii. V kontexte uvedeného sa ako nevyhnutné javí zabezpečiť jednotný prístup k identifikácii a analýze postupov vychádzajúcich z praxe RT ako aj ich zapracovanie do existujúcich metodických rámcov. Identifikované skutočnosti poukazujú na potrebu spracovania metodických odporúčaní vychádzajúcich z príkladov dobrej praxe a ich následného zapracovania do existujúcich metodických rámcov s cieľom zvýšiť efektivitu, spresniť a zjednotiť konkrétne postupy. Metodické dokumenty a manuály budú aktualizované a doplnené o postupy pri aplikácii inovatívnych prvkov a odporúčaní príkladov dobrej praxe uplatniteľných pri práci s cieľovou skupinou, s dôrazom na prioritné oblasti. Dokumenty budú slúžiť aj ako podporný materiál pre jednoduchšiu adaptáciu nových členov v RT.

**C: Časová oprávnenosť:** Oprávnené obdobie realizácie hlavných aktivít projektu je od **1.9.2026**

**D: Oprávnené územie:** Oprávneným územím pre implementáciu NP je celé územie SR mimo Bratislavského samosprávneho kraja

**E: Oprávnení užívatelia: Kritériá výberu obcí**

Oprávnenými užívateľmi bude max. 60 vybraných obcí z Atlasu rómskych komunít 2025, ktoré spĺňajú požadované kritériá výberu a ktoré budú uvedené v zozname obcí oprávnených na zapojenie sa do NP RT II. Väčšina kritérií pre výber obcí je využitá z NP RT I.. V prípade NP RT II. sa navrhuje nové vyraďovacie kritérium a to počet rómskych obyvateľov v počte minimálne 250 a viac s trvalým alebo súčasným pobytom. Kritériá pre výber obcí upravujú dolnú hranicu celkového počtu obyvateľov obce na minimálne 500 obyvateľov a zároveň horná hranica počtu obyvateľov obce nesmie presiahnuť 6000 obyvateľov. Pre poradie oprávnených obcí bude kľúčové aj pokračovanie v zapojení sa do projektu od jeho prvej fázy, nakoľko takto zapojené obce získajú v rámci hodnotenia dodatočné body navyše. Kritériá výberu budú aplikované pred podpísaním Zmluvy o spolupráci s vybranými užívateľmi. Zároveň bude dodržaná deliaca línia medzi národnými projektami ÚSVRK (NP RT II.) a MPSVR (Spolu pre komunity – NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá). Zapojenie konkrétnej obce do jedného

z uvedených projektov automaticky vylučuje jej súčasnú účasť v NP RT II. a to z dôvodu zabezpečenia vymedzenia kompetencií, aktivít a finančných tokov.

#### **F: Členovia rozvojových tímov - zvolené klúčovanie jednotlivých pozícií**

V rámci implementácie projektových aktivít je nevyhnutné jasne definovať oprávnenia užívateľov zapojených do realizácie projektu, ako aj stanoviť systém klúčovania personálneho zabezpečenia RT. Tento systém zabezpečuje transparentnosť, efektívne riadenie procesov a primerané prispôsobenie kapacít potrebám cieľovej skupiny.

Nastavenie klúčovania rozvojového tímu vychádza z objektívnych ukazovateľov, predovšetkým z počtu obyvateľov obce a podielu MRK (údaje z Atlasu rómskych komunít 2025). Počet pracovníkov na jednotlivých pozíciách je škálovaný tak, aby reflektoval rozsah potrieb cieľovej skupiny a náročnosť poskytovaných intervencií. Vyšší počet obyvateľov a zároveň vyšší podiel MRK generuje zvýšenú potrebu terénnej práce, odborného poradenstva a koordinácie aktivít, čo sa premieta do vyššieho počtu pracovníkov v RT. Personálne nastavenie je navrhnuté tak, aby zabezpečilo dostupnosť podpory zo strany RT, kontinuitu práce v území a schopnosť flexibilne reagovať na meniace sa potreby komunity.

Takto definovaný systém klúčovania predstavuje základný predpoklad pre efektívnu realizáciu projektu, optimalizáciu využitia zdrojov a dosahovanie stanovených cieľov. Obce s počtom obyvateľov nad 2 001 a zároveň s podielom MRK presahujúcim 50,01 % majú možnosť obsadiť pracovné pozície v súlade s určeným klúčovaním, pričom pri voliteľnej pozícii si môžu zvoliť z nasledovných typov pozícií: sociálny pracovník, pracovník pre bývanie, pracovník pre mládež alebo Nene.

| Počet obyvateľov                  | Klúčovanie pozícií | RPP | SP | RPB | RPM | Nene | Asistent | Voliteľná pozícia |
|-----------------------------------|--------------------|-----|----|-----|-----|------|----------|-------------------|
| do 1000                           | 5                  | 1   | 1  | 1   | 1   | 1    | 0        | 0                 |
| do 2000 (podiel MRK pod 50 %)     | 5                  | 1   | 1  | 1   | 1   | 1    | 0        | 0                 |
| do 2000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 6                  | 1   | 1  | 1   | 1   | 2    | 0        | 0                 |
| do 3000 (podiel MRK pod 50 %)     | 8                  | 1   | 2  | 1   | 1   | 2    | 1        | 0                 |
| do 3000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 9                  | 1   | 2  | 1   | 1   | 2    | 1        | 1                 |
| do 4000 (podiel MRK pod 50 %)     | 10                 | 1   | 2  | 2   | 2   | 2    | 1        | 0                 |
| do 4000 (podiel MRK nad 50,01 %)  | 11                 | 1   | 2  | 2   | 2   | 2    | 1        | 1                 |
| nad 4000 (podiel MRK pod 50 %)    | 13                 | 1   | 3  | 2   | 2   | 4    | 1        | 0                 |
| nad 4000 (podiel MRK nad 50,01 %) | 15                 | 1   | 3  | 2   | 2   | 4    | 1        | 2                 |

#### **G: Oprávnená cieľová skupina:**

Oprávnenú cieľovú skupinu projektu tvoria obyvatelia zapojených obcí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii alebo sú ohrození sociálnym vylúčením, s osobitným dôrazom na osoby

z MRK. Súčasťou oprávnenej cieľovej skupiny sú aj ostatní obyvatelia v sídlach s prítomnosťou MRK. V rámci projektu bude do aktivít zapojených 18 000 evidovaných účastníkov.

**H: Dodržiavanie horizontálnych princípov podľa čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, ako aj podľa uznesenia vlády SR č. 668 z 26. októbra 2022**

NP RT II. bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi s povinnosťou dodržania súladu projektu s Chartou základných práv Európskej únie, rodovou rovnosťou, nediskrimináciou a prístupnosťou osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 a v čl. 9 nariadenie o spoločných ustanoveniach, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9, ako horizontálne základné podmienky.

Projekt bude aktívne prispievať k odstraňovaniu nerovností a podpore rovnosti príležitostí, najmä vo vzťahu k MRK:

- pri všetkých oprávnených aktivitách realizovaných v rámci projektu bude zohľadnený princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie tak, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k intervenciám, aktivitám, informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a programom realizovaným CRT,
- v rámci implementácie aktivít nebude dochádzať k diskriminácii, k znevýhodneným podmienkam na základe pohlavia alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine,
- pri výbere administratívnych a odborných kapacít zapojených do riadenia a realizácie projektu bude dodržaný princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie,
- v rámci mzdového ohodnotenia administratívnych a odborných kapacít, ako aj pri mzdách členov RT nebude dochádzať ku diskriminácii k nerovnému odmeňovaniu za rovnakú prácu na základe pohlavia alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine osôb.

NP RT II. bude nadväzovať na doterajšie skúsenosti s uplatňovaním týchto princípov a zabezpečí ich aplikáciu počas celej doby implementácie NP. Rovnosť príležitostí bude naďalej v projekte chápaná ako strategický princíp, pričom realizované aktivity budú smerovať k vytváraniu podmienok podporujúcich rovnaký prístup všetkých osôb k implementovaným aktivitám v jednotlivých oblastiach. Uplatňovanie princípov rovnosti mužov a žien a nediskriminácie bude priebežne monitorované prostredníctvom relevantných ukazovateľov.

**10. Predpokladaný časový rámec**

|                                                                   |         |
|-------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>Predpokladaný dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok</b> | 08/2026 |
| <b>Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch</b>               | 30      |

*Termíny v tabuľke nie sú záväzné.*

## 11. Finančný rámec<sup>19</sup>

### a) žiadateľa

|                                                                                                                                                                                                                                             |                             |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------|
| <b>Fond</b>                                                                                                                                                                                                                                 | Európsky sociálny fond plus |                 |
| <b>Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu<sup>20</sup> (v EUR)</b>                                                                                                                                                            | menej rozvinutý región      | 33 262 278,61€  |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.            |                 |
| <b>Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu<sup>21</sup> (v EUR)</b>                                                                                                                                                                                | menej rozvinutý región      | 28 272 936,81 € |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.            |                 |
| <b>Zdroj ŠR podľa kategórie regiónu<sup>22</sup> (v EUR)</b>                                                                                                                                                                                | menej rozvinutý región      | 4 989 341,80€   |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.            |                 |
| <b>Vlastné zdroje prijímateľa<sup>23</sup> podľa kategórie regiónu<sup>24</sup> (v EUR)</b>                                                                                                                                                 | Vyberte položku.            | 0               |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.            |                 |
| <b>Miera spolufinancovania (v %)</b>                                                                                                                                                                                                        | Zdroj EÚ                    | 85%             |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Štátny rozpočet SR          | 15%             |
| <b>Uplatňovanie špecifického pravidla financovania<sup>25</sup> (ak relevantné)</b>                                                                                                                                                         | Prijímateľ                  | 0               |
|                                                                                                                                                                                                                                             |                             |                 |
| <b>Zdroj pro-rata (v %)</b>                                                                                                                                                                                                                 | Vyberte položku.            |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.            |                 |
| <b>V prípade uplatňovania systému pro-rata uveďte spôsob jeho stanovenia (pomer medzi VRR a MRR), ktorý sa uplatňuje v prípade realizácie operácií s prínosom pre oba kategórie regiónov, vrátane názvu dokumentu v akom bol stanovený.</b> |                             |                 |

### b) partnera (ak relevantné)

|                                                                                          |                  |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----|
| <b>Fond</b>                                                                              | Vyberte položku. |     |
| <b>Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu<sup>26</sup> (v EUR)</b>         | Vyberte položku. | n/a |
|                                                                                          | Vyberte položku. | n/a |
| <b>Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu<sup>27</sup> (v EUR)</b>                             | Vyberte položku. | n/a |
|                                                                                          | Vyberte položku. | n/a |
| <b>Zdroj ŠR podľa kategórie regiónu<sup>28</sup> (v EUR)</b>                             | Vyberte položku. | n/a |
|                                                                                          | Vyberte položku. | n/a |
| <b>Vlastné zdroje partnera<sup>29</sup> podľa kategórie regiónu<sup>30</sup> (v EUR)</b> | Vyberte položku. | n/a |
|                                                                                          | Vyberte položku. | n/a |

<sup>19</sup> Finančný rámec je potrebné uvádzať za celý NP spolu a v prípade financovania NP z viacerých priorít/špecifických cieľov, aj v rozdelení podľa špecifických cieľov.

<sup>20</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>21</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>22</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>23</sup> Uveďte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027

<sup>24</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>25</sup> Uveďte konkrétne číslo tabuľky a jej názvu podľa Stratégie financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027.

<sup>26</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>27</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>28</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

<sup>29</sup> Uveďte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027

<sup>30</sup> V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

|                                                                                                                                                                                                                                             |                    |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----|
| <b>Miera spolufinancovania (v %)</b>                                                                                                                                                                                                        | Zdroj EÚ           | n/a |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Štátny rozpočet SR | n/a |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Partner            | n/a |
| <b>Zdroj pro-rata (v %)</b>                                                                                                                                                                                                                 | Vyberte položku.   | n/a |
|                                                                                                                                                                                                                                             | Vyberte položku.   | n/a |
| <b>V prípade uplatňovania systému pro-rata uveďte spôsob jeho stanovenia (pomer medzi VRR a MRR), ktorý sa uplatňuje v prípade realizácie operácií s prínosom pre oba kategórie regiónov, vrátane názvu dokumentu v akom bol stanovený.</b> |                    |     |

## 12. Rozpočet

V tejto časti uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok. V prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, okrem iného aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s Príručkou k oprávnenosti výdavkov v platnom znení. V prípade infraštruktúrnych projektov, ako aj projektov súvisiacich s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Uveďte, či bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov a ak áno, ktorá forma. V prípade využitia paušálnej sadzby, ktorej výška je stanovená v nariadení, sa spôsob stanovenia sadzby nepožaduje.

V prípade, že žiadateľ/partner poskytuje finančný príspevok užívateľovi, identifikujte v tabuľke nižšie, o ktoré skupiny výdavkov ide.

**Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie**

| Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP | Celkové oprávnené výdavky (v EUR) | Plánované vecné vymedzenie |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------|
| <b>Hlavné aktivity</b>                            |                                   |                            |
| <b>Aktivita 1</b>                                 |                                   |                            |

|                      |                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 521 – Mzdové výdavky | 5 014 365,03 € | <p>Patria sem priame náklady na zamestnancov vyplývajúce zo zákona a kolektívnej zmluvy - mzdy, odmeny, osobné a iné príplatky, stravné, DDS, povinné odvody za zamestnávateľa ako aj povinné sociálne náklady pre zamestnancov ÚSVRK, ktorí realizujú hlavné aktivity projektu.</p> <p>Pre skupinu mzdových výdavkov (521) bol rozpočet pripravený na základe výdavkov uplatňovaných v NP RT I. – 1. fáze projektu., pričom mzdové náklady zamestnancov boli stanovené v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 55/2017 Z. z.“), kolektívnej zmluvy a kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, internými predpismi a smernicami ÚV SR, ako aj ostatnými záväznými dokumentmi a právnymi predpismi, usmerneniami a dohodami pre programové obdobie 2021-2027, platnou príručkou k oprávnenosti výdavkov pre žiadateľa/prijímateľa, metodickými pokynmi CKO a ich výnimkami. Zároveň indikatívne mzdové náklady zahŕňajú avizovanú valorizáciu a prognózy rastu (indexácia) nominálnej mzdy zo stránky Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej „MF SR“). Mzdy na jednotlivých štátnozamestnaneckých miestach sú stanovené podľa miezd v súčasnosti obsadených štátnozamestnaneckých miest. Platová tarifa bude prepočítavaná na základe Nariadenia vlády SR a uplatnená do tejto maximálnej výšky. Na základe medianu miezd zamestnancov na daných pozíciách v NP RT I.+ navýšenie o 1% za každý odpracovaný rok za prax + predpokladané valorizácie podľa prognózy Inštitútu finančnej politiky MF SR a podľa kvalifikovaného odhadu Inštitútu sociálnej politiky MPSVR.</p> <p>Ďalej do tejto triedy výdavkov sú zahrnuté aj dohody o výkone prác mimo pracovného pomeru pracovníkov participujúcich na hlavných aktivitách projektu vrátane povinných odvodov za zamestnávateľa. Odhadnutá suma je stanovená na základe hodinovej sadzby v rámci už implementovanej NP RT I. na predmetnej pozícii a zároveň je v súlade s výškou hodinovej odmeny pri dohodách o vykonaní práce a dohodách o pracovnej činnosti stanovenej v Pokyne generálneho tajomníka služobného úradu ÚV SR o dohodách o prácach uzatváraných mimo pracovného pomeru.</p> |
|----------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                          |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 352 – Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám | 22 704 200,48 € | <p>Patria sem priame náklady na zamestnancov - personálne výdavky pre zamestnancov užívateľov zapojených do národného projektu (60 vybraných obcí z Atlasu rómskych komunít).</p> <p>Pre skupinu výdavkov „Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám“ (352) bol indikatívny rozpočet pripravený na základe miezd zamestnancov užívateľov implementovaných v rámci 1. fázy NP RT I. podľa stropu na mzdy z roku 2026 určenom sprievodcom pre užívateľov NP RT I avizovanej valorizácie podľa inštitútu finančnej politiky a podľa MF SR a prognózy rastu minimálnej mzdy podľa kvalifikovaného odhadu inštitútu sociálnej politiky MPSVR, pričom CCP je vrátane odvodov zamestnávateľa vo výške 35,95 % a má byť súlade so mzdovou politikou zamestnávateľa. Počet obcí ostáva 60 a celkový počet FTE zamestnaných na projekte je odhadovaný na 439 na základe nových kritérií na klúčovanie pre zamestnancov v obciach. Po aplikácii nových kritérií predpokladáme, že 8 pôvodných obcí s počtom obyvateľov &lt;1000 vypadne a budú nahradené väčšími obcami spadajúcimi do kategórie &lt;3000 obyvateľov s podielom MRK &gt;50%.</p> <p>Limit celkovej ceny práce bude pomerne upravený na základe mesačného fondu pracovného času ustanoveného v pracovnej zmluve. <b>Podrobnejšie v dokumente „Rozpočet projektového zámeru“.</b></p> |
| <b>Aktivita 2</b>                                        |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| skupina výdavkov                                         |                 | n/a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| skupina výdavkov                                         |                 | n/a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Hlavné aktivity spolu</b>                             | 27 718 565,51 € |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podporné aktivity</b>                                 |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                          |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                   |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 956 – Paušálna sadzba na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov projektu podľa článku 56 NSU | 5 543 713,10 €  | <p>Uplatňovanie paušálnej sadzby vo výške 20 % na pokrytie ostatných výdavkov okrem priamych nákladov na zamestnancov podľa článku č. 56 odsek 1 nariadenia EÚ 2021/1060 na financovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ostatných priamych nákladov okrem priamych nákladov na zamestnancov - prenájom kancelárskych priestorov na výkon hlavných aktivít projektu, náklady na výpočtovú techniku, obstaranie vozidiel pre hlavné aktivity projektu, kancelársky nábytok, náklady na konferencie a pracovné stretnutia výkonného tímu, pracovné pomôcky pre zamestnancov projektu, náklady spojené so vzdelávaním zamestnancov (s výnimkou školení realizovaných priamo zamestnancami žiadateľa), náklady spojené s prácou, aktivitami a činnosťou v dotknutom území a náklady na mimoriadne náklady obcí v prípade krízových situácií; paušálne výdavky na aktivity a náklady súvisiace s výkonom a činnosťou rozvojového tímu poskytnuté obci v predpokladanej výške 10% z hodnoty priamych mzdových výdavkov CCP (% poskytnutého paušálne príspevku sa môže meniť a bude upravené aktuálnou verziou sprievodcu pre užívateľov NP RT II.)</li> <li>- nepriamych nákladov definovaných v Prílohe č. 1 Príručky k oprávnenosti výdavkov - projektové riadenie projektu (generálny riaditeľ, riaditeľ), finančné riadenie projektu (finančný manažment a kontrolór), manažovanie back officu, manažovanie publicity projektu, cestovné výdavky, príspevok na stravné, náklady na publicity projektu, prevádzka a údržba služobných vozidiel, kancelársky a spotrebný materiál, pracovné pomôcky pre zamestnancov projektu, zabezpečenie občerstvenia, reprezentačné výdavky, telekomunikačné poplatky, mesačné poplatky za analytický softvér a iné nepriame výdavky.</li> </ul> |
| <b>Podporné aktivity SPOLU</b>                                                                    | 5 543 713,10 €  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>CELKOM</b>                                                                                     | 33 262 278,61 € |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

*V národnom projekte bude využité zjednodušené vykazovanie výdavkov podľa článku 56 ods. 1 NSU*

*V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP.*

*Ostatné zmeny v rozpočte projektu (napr. doplnenie novej skupiny výdavkov, vypustenie skupiny výdavkov, zvýšenie alebo zníženie výšky oprávnených výdavkov v rámci skupín výdavkov a pod.) nie je potrebné predkladať na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027.*

### **13. Ďalšie informácie o národnom projekte**

*Definuje riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán, ak je to relevantné, v nadväznosti na zameranie projektu (napr. v prípade IT projektov odkaz na dokumentáciu projektu dostupnú v Metainformačnom systéme Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky <https://metais.vicepremier.gov.sk/>).*